

jehož talent je bezmezný

jehož talent je bezmezný

je patnáct let mým přítelem

se neobejde bez špetky vitálního zoufalství

Docela často se stává, že mi přející Američané navrhnou, abych v USA natočil film. Já? Člověk se zálibou v nehrdinských hrdinech a v příbězích hořkosladkých lásek? Odpovídám Američanům skoro vždycky, že pro ně beze všeho natočím první bondovku, která si na sebe nevydělá. Je to opravdu to, co chcete?

Ale žerty stranou, pravda je, že evropský umělec může v úspěch v Hollywoodu doufat jedině tehdy, když šance, že by mohl ještě někdy točit ve své vlasti, klesly na nulu, například vlivem politických událostí. *Hollywood nebo nic!* - tohle krédo se neobejde bez špetky vitálního zoufalství. A když tohle říkám, vzdávám už zároveň poctu režisérovi, který se americkým filmařem stal teprve nedávno: Miloši Formanovi. Režisérovi, který přesně ví, co chce, jehož talent je bezmezný a jehož krásný film *Vlasy* bude zahajovat festival v Cannes. Protože je patnáct let mým přítelem, mohu potvrdit, že tímto filmem si Miloš plní přání zrozené před dvanácti lety, kdy se *Vlasy* v Americe dostaly na jeviště. Naději na jejich zfilmování nosil stále v srdci, zatímco točil *Taking Off* a *Přelet nad kukaččím hnízdem*. Proto, píšou-li v roce 1979 své komplexní zhodnocení stavu amerického filmu, je pro mne samozřejmostí, zakončit ho tím, že popřeju úspěch Miloši Formanovi.

François Truffaut (1932–1984)

18. 2. 1932 – 13. 4. 2018

Pátek 08/06

**20.00 Vlasy / Hair
1979**

Pondělí 11/06

**20.00 Přelet nad kukaččím hnízdem /
One Flew Over the Cuckoo's Nest
1975**

Pondělí 18/06

**20.00 Lid versus Larry Flynt / People vs. Larry Flynt
1996**

Pátek 22/06

**20.00 Muž na měsíci / Man on the Moon
1999**

Pondělí 25/06

**20.00 Valmont / Valmont
1989**

uspořádání naší pocty Miloši Formanovi v Ponrepu by nebylo možné bez podpory

Velvyslanectví USA v Praze

Smlouva mezi vládou Spojených států a agenturou Motion Picture Licensing Corporation zastupující velká hollywoodská studia si klade za cíl prostřednictvím projekcí filmů USA pomáhat vzájemnému porozumění a dialogu.

Ponrepo

05–06 / 18

**Kino,
kde se
promítají
filmy**

Obsah

Bratia z FAMU	8
Juraj Herz	12
Star – Viva Italia!	16
Film před sto lety	20
Cannes 68 – český ročník?	22
Kazimierz Kutz	26
Ponrepo dětem	30
Filmy	36

Program

STŘEDA 02/05

- 17.30** Artur Vojtěckij /
Zastávka ve stepi / s. 35
20.00 Juraj Herz / **Spalovač mrtvol** / s. 13

ČTVRTEK 03/05

- 17.30** Luigi Comencini / **Panáček ze dřeva** / s. 17
20.00 Juraj Jakubisko / **Vtáčkovia, siroty a blázni** / s. 9

PÁTEK 04/05

- 11.00** **Magie a feminismus / Ester Krumbachová – interpretace tvorby v mezinárodním kontextu** / s. 35

SOBOTA 05/05

- 17.30** Jiří Krejčík /
Svatba jako řemen / s. 35
20.00 Juraj Herz / **Zastihla mě noc** / s. 13

NEDĚLE 06/05

- 15.00** Bronisław Zeman / **Pohádky Bolka a Lolka** / s. 31
17.30 George Seaton / **Letiště** / s. 36

PONDĚLÍ 07/05

- 17.30** Rodion Nachapetov / **Nepřátelé** / s. 36

STŘEDA 09/05

- 17.30** Vittorio De Sica / **Manželství po italsku** / s. 17
20.00 Nikolaus Geyrhalter / **Chléb náš vezdejší** / s. 36

ČTVRTEK 10/05

- 17.30** **Film před sto lety / Lloyd před Lloydem** / s. 21
20.00 Věra Chytilová / **TGM osvoboditel** / s. 36

SOBOTA 12/05

- 18.30** Galina Kopaněva. **Spatřit a napsat / slavnostní uvedení knihy** / s. 37
20.00 Peter Solan / **Kým sa skončí táto noc** / s. 37

NEDĚLE 13/05

- 15.00** **Ponrepo dětem** / s. 31
17.30 Jiří Krejčík / **Božská Ema** / s. 37

PONDĚLÍ 14/05

- 17.30** Jiří Menzel / **Rozmarné léto** / s. 23
19.30 Miloš Forman / **Hoří, má panenko** / s. 23
21.00 Jan Němec / **O slavnosti a hostech** / s. 24

ÚTERÝ 15/05

- 17.30** André Cayatte / **Verdikt** / s. 17
20.00 Thierry Frémaux / **Lumière!** / s. 37

STŘEDA 16/05

- 17.30** Kazimierz Kutz / **Lidé z vlaku** / s. 27
20.00 Dušan Hanák / **322** / s. 9

ČTVRTEK 17/05

- 19.00** **Jedna Matka nestačí / komparace tří filmových adaptací** / s. 38

PÁTEK 18/05

- 19.00** Elo Havetta / **Slávnosť v botanickej záhrade** / s. 10
21.00 Jim Abrahams / **Žhavé výstřely** / s. 38

SOBOTA 19/05

- 17.30** Jiří Krejčík /
Vyšší princip / s. 38
20.00 Juraj Herz /
Straka v hrsti / s. 13

NEDĚLE 20/05

- 15.00** Marián Polák /
Planeta Česko / s. 31
17.30 Peter Collinson / **Umírání za dlouhého dne** / s. 24

PONDĚLÍ 21/05

- 17.30** Mario Monicelli / **Noc plná překvapení** / s. 18
20.00 Miklós Jancsó / **Hvězdy na čepicích** / s. 24

ČTVRTEK 24/05

- 17.30** Vittorio De Sica / **Zlato Neapole** / s. 17
20.00 Ivan Passer / **Fádní odpoledne + Intimní osvětlení** / s. 39

PÁTEK 25/05

- 17.30** Vladimír Kabelík / **Vzducholodí k severnímu pólu** / s. 39

SOBOTA 26/05

17.30 Jiří Krejčík / **Svědění** / s. 39

20.00 Juraj Herz / **Upír z Feratu** / s. 14

NEDĚLE 27/05

15.00 Ponrepo dětem / s. 31

17.30 Don Siegel / **Útěk z Alcatrazu** / s. 39

PONDĚLÍ 28/05

17.30 Juraj Jakubisko / **Čekají na Godota** / pásmo krátkých filmů / s. 10

20.00 Ute Aurandová uvádí své filmy / s. 40

ÚTERÝ 29/05

17.30 Mark Donskoj / **Foma Gordějev** / s. 41

20.00 Claude Chabrol / **Řezník** / s. 41

STŘEDA 30/05

17.30 Juraj Herz / **Znamení Raka** / s. 14

20.00 Miklós Jancsó / **Svěží vítr** / s. 24

ČTVRTEK 31/05

17.30 Film před sto lety / Tolstoj a Hugo v adaptacích raných filmařů / s. 21

20.00 Elo Havetta / **Lalie pol'né** / s. 10

PÁTEK 01/06

15.00 Den dětí v Ponrepu / s. 31

17.30 Jiří Krejčík / **Morálka paní Dulské** / s. 41

21.00 Jim Abrahams / **Žhavé výstřely 2** / s. 42

NEDĚLE 03/06

15.00 Vojtěch Jasný / **Až přijde kocour** / s. 31

PONDĚLÍ 04/06

17.30 Juraj Herz / **Morgiana** / s. 14

20.00 Paralelní kino / s. 42

STŘEDA 06/06

17.30 Kazimierz Kutz / **Kdo by cokoliv věděl...** / s. 27

20.00 Festival České kořeny – 10 let / s. 42

ČTVRTEK 07/06

10.00 Festival České kořeny – 10 let / s. 42

PÁTEK 08/06

17.30 Juraj Herz / **Petrolejové lampy** / s. 14

SOBOTA 09/06

19.00 Muzejní noc v Ponrepu / s. 43

NEDĚLE 10/06

15.00 Jan Schmidt / **Osada Havranů** / s. 32

PONDĚLÍ 11/06

17.30 Giuseppe De Santis / **Lidé a vlci** / s. 18

ÚTERÝ 12/06

17.30 Kazimierz Kutz / **Sůl černé země** / s. 27

20.00 Sándor Sára / **Vymrštěný kámen** / s. 25

STŘEDA 13/06

17.30 Dušan Hanák / **Výzva do ticha** / pásmo krátkých filmů / s. 11

20.00 Karel Kachyňa / **Kočár do Vídně** / s. 43

ČTVRTEK 14/06

20.00 Juraj Herz / **Sběrné surovosti + Křehké vztahy** / s. 14

PÁTEK 15/06

17.30 Kazimierz Kutz / **Jako korálky v růženci** / s. 28

PONDĚLÍ 18/06

17.30 Elo Havetta / **Předpověď: nula** / pásmo krátkých filmů / s. 11

ÚTERÝ 19/06

17.30 Vittorio De Sica / **Poslední soud** / s. 18

20.00 Claude Goretta / **Smrt Maria Ricciho** / s. 44

STŘEDA 20/06

17.30 Joachim Kunert / **Rákosí** / s. 44

ČTVRTEK 21/06

17.30 Kazimierz Kutz / **Na své stráži budu stát** / s. 28

20.00 Juraj Jakubisko / **Kristove roky** / s. 11

PONDĚLÍ 25/06

17.30 Nikita Michalkov / **Oči černé** / s. 18

ÚTERÝ 26/06

17.30 Andrea Culková / **Vzrušení (H*ART ON)** / s. 44

20.00 Ondřej Vavrečka / **De Potentia Dei** / s. 44

STŘEDA 27/06

17.30 Adéla Komrží / **Český žurnál: Výchova k válce** / s. 45

20.00 Večer Samozvanců / **Cena Andreje „Nikolaje“ Stankoviče za rok 2018** / s. 45

ČTVRTEK 28/06

17.30 Juraj Herz / **Deváté srdce** / s. 15

20.00 Fred Zinnemann / **V pravé poledne** / s. 45

PÁTEK 29/06

17.30 Phillip Noyce / **Úplné bezvětrí** / s. 45

Bratia z FAMU

Dušan Hanák, Juraj Jakubisko, Elo Havetta: tři velká, ne-li největší jména slovenského filmu. Všichni tři se narodili na jaře před osmdesáti lety. Všichni tři studovali na pražské FAMU. A všichni natočili krátce po třicítce svůj nejlepší film, v prazvláštním čase, kdy v Československu už několik měsíců stály tanky okupantů, ale v kinematografii prozatím k žádnému výraznému omezení umělecké svobody nedošlo. Dost důvodů, abychom se na jaře 2018 vrátili do šedesátých let a prošli znovu s trojicí režisérů cestu od jejich prvních, ještě v Praze natočených studentských snímků až po kanonické celovečerní filmy slovenské. Jako postscriptum připojujeme vzpomínku na jednoho nepřehlédnutelného „slovenského famáka“ doby zcela nedávné, jehož tvorba je dnes ale také již uzavřenou kapitolou. Vladimír Mičúch, řečený Aramisova, by se letos v říjnu dožil pětáctýřiceti let. Tři a jedno jméno vyryté na cestě, kterou si zvolilo mnoho filmových poutníků ze spřáteleného východního zahraničí a po níž budou bezpochyby pokračovat početní další sběrači polních lilí.

ČTVRTEK 03/05

20.00 Juraj Jakubisko /

Vtáčkovia, siroty a blázni

ČSR – Francie 1969 / hrají: Magda

Vášáryová, Jiří Sýkora, Philippe

Avron / 75 min. / 35mm

+ krátký film

Aramisova / **Čo sme robili predtým,**

ako sme šli spolu na kakao /

ČR 2014 / 34 min. / HD

„Jmenuje se to Ptáčkové, siroty a blázni. Přece se to tak říká, že bláznivost a ptáky živí Bůh, ne? Mladí lidé, kteří jdou tím filmem a o nichž ten film je, mě nezajímají jako výstřednost. Jsou svým způsobem typičtí. Nejdřív procházeli obdobím morální chudoby, teď zase hledají štěstí v bláznivosti a odmítají každou angažovanost. Dvakrát se pokusí angažovat, ale marně, nedovedou ani namalovat, co by chtěli vyjádřit, a nakonec šlapou po všem, co mají rádi. Člověk prostě není dost blázen. V shakespearovském smyslu slova. Zatím jsem natočil spoustu materiálu, sám ještě nevím, jak některé věci vyústí. Například ani to, jestli můj hrdina, který se zabil trojnásobnou smrtí, doopravdy zemřel nebo ne,“...pravil třicetiletý slovenský režisér v únoru roku 1969.

STŘEDA 16/05

20.00 Dušan Hanák / **322**

ČSR 1969 / hrají: Václav Lohniský,

Josef Abrhám, Lucyna Winnicka,

Miroslav Macháček / 91 min. / 35mm

+ krátký film

Aramisova / **Nora sa mi páčí /**

ČR 2009 / 12 min. / HD

Intimní protipól k obrazoboreckým prvním filmům Juraje Jakubiska a spolu s nimi vyvrcholení slovenského filmového umění – filosoficky a poeticky zatím nejzralejší film kinematografie našich východních sousedů. „V nezvykle bohaté a různými interpunkčními znaménky a odskoky prolínané stavbě Hanákova filmu rozpoznáme zralý sukus poetiky nových vln: na jedné straně reportážně fotografované městské ulice, dokumentaristické soustředění na rázovitě anonymní tváře: na straně druhé pečlivá estetizace záběrů vertikálně i horizontálně dělených pruhy světla, předmětnými liniemi, hra zrcadlení, odlesků, statické

fotografie, záběry – kresby, animované glosy, godardovské titulky v závorkách coby názvy či motta kapitol, do nichž jako by přetekly útržky zaslechnutých slov či se vepsaly charakteristiky jednotlivých postav. Hovořím-li o zapomenutém filmu, mám tím na mysli tuto dnes nevídanou filigránskou vypracovanost díla jako obrazové zvukové partitury, jež v jedné rovině vypráví příběh, v druhé zrcadlí hrdinovo vnímání.“

Jiří Cieslar

PÁTEK 18/05

19.00 Elo Havetta /

Slávnost v botanické záhrade

ČSR 1969 / hraji: Jiří Sýkora, Nina Divišková, Zuzana Cigánová, Slavov Urban / 81 min. / 35mm
+ krátký film

Aramisova / **Vlky a líšky** /
ČR 2008 / 13 min. / HD

Do Babindolu neboli „babské doliny“ situoval Elo Havetta (1938–1975), slovenským filmovým historikem Václavem Mackem nazývaný jako „prokletý filmař“, vyprávění o jednom zázraku, který v imaginárním vinařském městečku skutečně starý tulák, Francouz Pierre. Vedle osobní výpovědi je **Slávnost v botanické záhrade** také poctou kinematografu, příznačně v jeho lidové, počáteční podobě. Vyprávění, formálně členěné do sedmi kapitol, začíná záhy poté, co botanik Gašpar vhodí minci do hrací skříňky, která promítá první snímky bratří Lumièrů, včetně slavného příjezdu vlaku. Ve filmu se často objevují titulky, kterými jsou postavy uváděny do děje, nechybí však ani celé věty, jindy jednoduchá citoslovce nebo piktogramy. Ve stavbě jednotlivých scén se Havetta nechává inspirovat groteskou. Z množství vizuálních gagů zaujme především zpětný chod filmu v momentě, kdy Margitě, dívce milující výšky, hrozí pád na laně, nebo závěrečný obraz Gašparova útěku, který autem mizí v hloubce záběru, komponovaném ve statické kameře.

PONDĚLÍ 28/05

17.30 Juraj Jakubisko /

Čekají na Godota

pásmo krátkých filmů / 35mm

Děšť / 1965 / 30 min.

Druhý občasník / 1962 / 9 min.

Strieborný vietor / 1961 / 5 min.

MIčeni / 1962 / 21 min.

První třída / 1963 / 9 min.

Čekají na Godota / 1966 / 30 min.

V absolventském filmu Juraje Jakubiska **Čekají na Godota** jednají mladí lidé pod vlivem nějakého silového pole. Zajisté, jednají vědomě, svévolně; činí to, co činit chtějí. Jejich činy – například laškování s rybou, některé momenty pitky, mysteriální hrátky na půdě – jsou motivovány konkrétními, byť náhlými, bezprostředními podněty a dohromady čekáním na odchod na vojnu. Avšak energie, která tyto činy žene, nevzniká sama od sebe. Vzniká vlivem něčeho jiného: vlivem vnější, vše prostupující síly.

Jan Kučera

ČTVRTEK 31/05

20.00 Elo Havetta / **Lalie pol'né**

ČSR 1972 / hraji: Lotár Radványi, Vladimír Kostovič, Žofia Martišová, Ivan Krivosudský / 75 min. / 35mm
+ krátký film

Aramisova / **Tigre z klietky – Cagey Tigers** / ČR 2010 / 27 min. / HD

„Polní lilie“ – to jsou traumatizovaní navrátilci z první světové války. Připomínala-li nám **Slávnost v botanické záhrade** svou poetikou karneval, u **Lalí pol'ných** si budeme nejspíš vybavovat atmosféru z listování albem starých, zažloutlých fotografií, zachycujících bytosti s nepřenositelnou životní zkušeností, po které se staly svobodnými ještě více než předtím a musely na to zákonitě doplatit. Velký podíl na vyznění Havettova díla, které reprezentovalo Československo na 33. MFF v Benátkách 1972 a potom zmizelo v trezoru, má kamera Jozefa (Dodo) Šimončíče a hudba Zdeňka Lišky.

STŘEDA 13/06

17.30 Dušan Hanák / **Výzva do ticha**

pásmo krátkých filmů / 35mm

Šest otázek pro Jana Wericha /
1964 / 14 min.

Alcron / 1963 / 9 min.

Artisti / 1965 / 12 min.

Učenie / 1965 / 14 min.

Výzva do ticha / 1965 / 12 min.

Analógia / 1966 / 15 min.

Omša / 1967 / 11 min.

Od prvních etud Dušana Hanáka z jeho studií na FAMU až po první zralá díla v krátké metráži. Filmový historik Václav Macek o posledním z nich, zachycujícím nedělní mši v adventním období: „Po projekci filmu na festivalu v Tours (1968) se publikum rozdělilo na dvě skupiny. Křesťansky cítící diváci film obdivovali, neboť zdůrazňovali nezbytnou lidskou potřebu víry, levicovní intelektuálové v něm naopak vyzdvihovali kritiku katolické církve. Obrazný jazyk filmu **Omša** je natolik mnohovrstevnatý, že se vzpírá jednoznačnému a zjednodušujícímu výkladu.

PONDĚLÍ 18/06

17.30 Elo Havetta / **Předpověď: nula**

pásmo krátkých filmů / 35mm

Svatá Jana / 1963 / 8 min.

34 dnů absolutního klidu /

1965 / 18 min.

Předpověď: nula / 1966 / 50 min.

„Havetta i já jsme umprumáci, šli jsme na film přes výtvarné umění, přes fotografii, byli jsme oba ovlivnění citem pro věci, jakousi lineární fantazii. Takhle se v nás zrodila láska k filmu.“

Juraj Jakubisko (1969)

Z bratislavské Školy umeleckého priemyslu na FAMU přešel Elo Havetta pod přímým vlivem Juraje Jakubiska. Karel Kachyňa, jeho pedagog, ho označil za nejosobitější talent v ročníku. Ve své závěrečné práci z FAMU s Ivou Janžurovou v hlavní roli, téměř hodinovém filmu **Předpověď: nula**, vytvořil něco na způsob portrétu celé generace.

ČTVRTEK 21/06

20.00 Juraj Jakubisko / **Kristove roky**

ČSR 1967 / hraji: Jiří Sýkora, Jana Stehnová, Miriam Kantorková /
91 min. / 35mm

+ krátký film

Juraj Jakubisko / **Každý deň má svoje meno** / ČSR 1961 /
13 min. / 35mm

Celou řadu domácích i zahraničních ocenění získal Jakubisko po krátkých filmech za svůj dlouhometrážní hraný debut **Kristove roky**, zachycující komorní drama přelomu mladých let a středního věku. Autobiografický příběh slovenského malíře Juraje, jenž se usadil v Praze, je především neklidným hledáním životního smyslu a plného lidského vztahu. Paradoxně je to nakonec zážitek smrti blízkého člověka, co Jurajovi osvětlí vztah k vlastnímu životu a oživí vazbu k rodnému kraji. Důležitý však není ani samotný hrdinův příběh jako sdělení jeho atmosféry, jíž režisér přizpůsobuje také vizuální řešení filmu, když černobílý materiál záměrně světelně přexponuje.

Juraj Herz

Zásadním přínosem, který měl vliv na můj následující život, pro mě byly návštěvy polského velvyslanectví, které pro Poláky žijící v Československu pořádalo filmové projekce. Na velvyslanectví jsem viděl první vynikající filmy, které natočili Wajda, Has, Munk, Kawalerowicz a další polští režiséři. Říkal jsem si, že bych chtěl někdy udělat také takový film, a začal jsem se zajímat o kinematografii. V kinech toho samozřejmě tolik k vidění nebylo, ale zjistil jsem, že další projekce jsou přístupné na ambasádě tehdejší Jugoslávie, tam jsem viděl všechny filmy jugoslávské „černé série“ i první filmy studenta FAMU Aleksandara Petroviče, který se v šedesátých letech proslavil filmem **Nákupčí peří**.

Nejlepší projekce byly ale pro studenty na FAMU. Tam se dala vidět, samozřejmě s určitými omezeními, kinematografie z celého světa. Na koleji v Hradební bydleli i famáci, takže jsem od nich vždycky slyšel, že včera se promítalo to a pozítří se bude promítat tamto a strašně jsem toužil chodit na filmy s nimi.

Na projekcích se poměrně přísně kontrolovalo, kdo je student a kdo ne, zřejmě z ideologických důvodů, aby filmy třeba i mírně závadné nemohl vidět nikdo nepovolaný. Já jsem stál před projekcí, předstíral jsem, že jsem student FAMU, ale dovnitř jsem vklouzl vždycky až poté, co se zhaslo. Někdy se stávalo, že po pěti minutách filmu promítač rozsvítil a vyhodil všechny, co tam neměli co dělat, protože takových jako já nás tam vždycky bylo několik. Ale i po takovém potupném vyhození jsem to příště stejně šel zkusit zase, protože filmy mě prostě chytily a už nikdy nepustily.

Juraj Herz

STŘEDA 02/05

20.00 Juraj Herz / **Spalovač mrtvol**
ČSR 1968 / hrají: Rudolf Hrušínský,
Vlasta Chramostová, Jana Stehnová,
Miloš Vodnič / 99 min. / 35mm

„Něžná,“ řekl pan Karel Kopfrkingl své krásné černovlasé ženě na prahu pavilónu dravců a lehký předjarní větřík mu provál vlasy, „tak jsme zase zde. Zde na tom drahém, pozeňnaném místě, kde jsme se před sedmnácti léty seznámili. Jestlipak si, Lakmé, vůbec ještě vzpomínáš, před kým to bylo?“ Příznačný styl promluvy hlavního hrdiny románu **Spalovač mrtvol** Ladislava Fukse. Herzova filmová adaptace neodmyslitelně prolula s dikcí a hereckým projevem Rudolfa Hrušínského. Groteskně hororová studie charakteru posedlého moci vyzněla v době svého uvedení, v březnu 1969, s ohledem na aktuální politické a společenské skutečnosti ještě intenzivněji jako alegorie zákeřnosti konformismu, a několik týdnů po premiéře byl tedy film stažen z kin.

SOBOTA 05/05

20.00 Juraj Herz / **Zastihla mě noc**
ČSR 1985 / hrají: Jana Riháková,
Jana Brejchová, Rudolf
Hrušínský / 127 min. / 35mm

Životní příběh novinářky Jožky Jabůrkové, umučené v koncentračním táboře Ravensbrück. Film, balancující mezi povinnou úlitbou komunistickému režimu a realizační bravurou v komponování scén, kamerovém snímání (V. Růžičku si následně přizval ke spolupráci W. Herzog) a hudebním doprovodu (Michael Kocáb z tehdy zakázané kapely **Pražský výběr**).

SOBOTA 19/05

20.00 Juraj Herz / **Straka v hrsti**
ČSR 1983 / hrají: Györgyi Tarjánová,
Boris Rösner, Zdeňka Sajfertová, Jan
Hrušínský / 93 min. / 35mm

Příběh na motivy středověkých satir o perle plnící každé přání zaujímá ve filmografii Juraje Herze přes veškerou její rozmanitost výlučné místo. Režisér vycházel z námětu Antonína Přídala, inspirovaného známým **Mastičkářem** a přepracovaného do „hry o lásce a nenávisti“, kterému

dal originální stylizaci. Zlodějka Straka, zamilovaný mladík Rubín, mastičkář Severín a Anděla, zapuzená Lichvářova žena, jako hlavní postavy tohoto podobanství, se pohybují v divadelně vymezeném prostoru, který v sobě spojuje realie minulosti, současnosti a snad i budoucnosti, jakéhosi post-apokalyptického středověku. Jejich usilování o získání kouzelné perly nepostrádá řadu drsných scén, pojatých však ve zmiňované divadelní nadsázce, jejímž autorem byl výtvarník Jaroslav Malina. Neméně pozoruhodná je rocková hudba Michaela Kocába, která podtrhuje neklidnou, vášněmi nabitou atmosféru vyprávění, snímaného Viktorem Růžičkou poněkud kontrastně v dlouhých jízdech.

SOBOTA 26/05

20.00 Juraj Herz / **Upír z Feratu**

ČSR 1981 / hrají: Jiří Menzel, Dagmar Veškrnová, Petr Čepek / 87 min. / 35mm

I když Juraj Herz pracoval s hororovými prvky v několika svých starších filmech (**Morgiana**, 1972, **Deváté srdce**, 1978), žánrově „čistému“ tvaru se přiblížil až počátkem osmdesátých let v adaptaci povídky Josefa Nesvadby. Monstrem je v tomto případě závodní automobil, poháněný lidskou krví. Jeho originální design vycházel ze skutečného vozu Škoda 110 Super Sport, který se ovšem nikdy nedostal do sériové výroby a který následně pro potřeby filmu upravil výtvarník Theodor Pištěk. Herzův pokus je možné brát jako ojedinělou odpověď československé socialistické kinematografie na moderní americké horory, z nichž některé, tematicky příbuzné (**Christine**, 1983, **Vzpouza strojů**, 1986), dokonce časově předchází.

STŘEDA 30/05

17.30 Juraj Herz / **Znamení Raka**

ČSR 1966 / hrají: Zora Božinová, Zdeněk Štěpánek, Alena Kreuzmannová, Ilja Prachař / 89 min. / 35mm

„Znamení Raka je vlastně na první pohled detektivka, ale příběh kolem vraždy lékaře slouží jen jako záminka k rozkrytí vztahů mezi lékaři, mezi lékaři a pacienty a politických vazeb mezi postavami

příběhu. Astrolog Hejna sleduje, jak policisté vyšetřují, a nabízí jim své služby hvězdopravce. Policii to pochopitelně vůbec nezajímá. Ale Hejna udělá všem horoskopy,“ popsal svůj celovečerní debut Juraj Herz. Námětem mu byla kniha Hany Bělohradské **Poslední večere**.

PONDĚLÍ 04/06

17.30 Juraj Herz / **Morgiana**

ČSR 1972 / hrají: Iva Janžurová, Josef Abrhám, Nina Divíšková, Petr Čepek / 95 min. / 35mm

Petrolejové lampy se odehrávaly na přelomu století, jejich atmosféra a dekorace byly tedy přirozeně ovlivněné secesí, **Morgiana**, která nemá žádné časové, ani místní určení, je však secesí naprosto prostoupena. Nejen kostýmy, ale také přímořská krajina, hudba, gesta postav a nakonec i sám příběh o vyhoceném střetu dobra a zla se odehrává v secesním romantickém hávu. V poetickém hororu o zlé a ošklivé Viktorii a krásné a laskavé Kláře si hlavní, tentokrát dvojroli zahrála Iva Janžurová.

PÁTEK 08/06

20.00 Juraj Herz / **Petrolejové lampy**

ČSR 1971 / hrají: Iva Janžurová, Petr Čepek, Marie Rosůlková / 97 min. / 35mm

Stárnoucí dívka z rodiny maloměstské honorace se dočká svého štěstí, když se provdá za pohledného důstojníka. Netuší ovšem, že muž trpí zhoubnou pohlavní chorobou – s marnou obětavostí pak o něho pečuje, vystavena zlomyslnému posměchu svého okolí. Adaptace románu Jaroslava Havlíčka byla – jako na dlouhou dobu poslední český film – vybrána do hlavní soutěže v Cannes.

ČTVRTEK 14/06

20.00 Juraj Herz / **Sběrné surovosti**

ČSR 1965 / hrají: Václav Halama, František Ketzek, Bobina Maršátová / 30 min. / 35mm

Dřív než se adaptace děl Bohumila Hrabala staly doménou režiséra Jiřího Menzela, zaujal spisovatel i další tvůrce. V roce 1965 vznikl povídkový film **Perličky na dně**, v němž pětice začínajících režisérů

ukázala své autorské kvality. Vedle Jiřího Menzela, Jana Němce, Evalda Schorma, Věry Chytilové a Jaromila Jireše realizoval svou krátkou hrabalovskou povídku – **Fádní odpoledne** – v roce 1964 i Ivan Passer. Ta však byla do kin uváděna samostatně. Dalším obdobným počinem, jenž se do povídkového filmu nedostal, se stala půlhodinová hrabalovská etuda **Sběrné surovosti**, již natočil v roce 1965 debutující Juraj Herz. Režisér, který se spolu se spisovatelem podílel i na scénáři, se pokusil povídku **Baron Prášil** ze sbírky **Perlička na dně** pojmout jako nekonvenční, syrově surrealistickou etudu, která humorně morbidními rysy předznamenává Herzovu hororovou tvorbu. Bizarní vyprávění se odehrává ve sběrně starého papíru, jejímž agresivním, unikavým středobodem se stává svérázný výkupčí Hantá.

Juraj Herz / **Křehké vztahy**

ČSR 1979 / hrají: Vladimír Kratina, Radim Hložek, Zora Ulla Keslerová / 83 min. / 35mm

V sedmdesátých letech režisér Juraj Herz svou zálibu v silně stylizovaných příbězích musel proložit civilně pojatými snímky. Vedle **Holek z porcelánu** (1974), **Holky na zabití** (1976) a **Dne pro mou lásku** (1976) mezi ně patřila i adaptace románu Václava Duška **Druhý břeh**. Oblíbený horkokrevný Duškův hrdina Tadeáš Falk se tentokrát rozhodne usadit. Rozvedená Bára chce sňatkem s ním získat i podnikový byt, aby mohli společně poskytnout bezpečný domov pětileté dcerce Berušce. Bářin bývalý manžel Sakl však nové rodině staví do cesty nejruznější překážky. Ani sblížení s Beruškou není tak jednoduché, jak si Tadeáš představoval.

ČTVRTEK 28/06

17.30 Juraj Herz / **Deváté srdce**

ČSR 1978 / hrají: Ondřej Pavelka, Anna Mařová, Josef Kemr, Juraj Kukura / 88 min. / 35mm

K žánru filmové pohádky přispěl režisér Juraj Herz dvěma stylovými projekty poznamenanými zálibou v klasických příbězích hrůzy: **Pannou a netvorem** a **Devátým srdcem** (oba 1978). Filmy, na nichž se podíleli kameraman Jiří Macháně a hudební skladatel Petr Hapka, měly

společný rozpočet a částečně i dekorace. (Ty vytvořil na Barrandově Vladimír Labský a byly téhož roku využity i pro výrobu filmů **Tajemství Ocelového města** a **Kočí princ**.) Hororově laděný příběh vypráví o potulném studentovi, který má hlídat krásnou princeznu, jež se ocitla v moci zlého černokněžníka toužícího po věčném životě.

Star – Viva Italia!

~~Francesca Bertini~~

~~Clara Calamai~~

~~Claudia Cardinale~~

Gina Lollobrigida

Sophia Loren

Anna Magnani

Silvana Mangano

Giulietta Masina

Ornella Muti

Lydia Quaranta

Alida Valli

Monica Vitti

GINA LOLLOBRIGIDA

ČTVRTEK 03/05

17.30 Luigi Comencini / **Panáček ze dřeva** / Le avventure di Pinocchio Itálie 1972 / hrají: Nino Manfredi, Andrea Balestri, Gina Lollobrigida, Vittorio De Sica, Mario Adorf / CZV / 127 min. / 35mm

Pinocchio, hrdina knihy Carla Collodiho, jak ho viděl klasik italského filmu Luigi Comencini. Jeho snímek vyniká originální kombinací hraných a trikových sekvencí a zajímavým hereckým obsazením.

SOPHIA LOREN

STŘEDA 09/05

17.30 Vittorio De Sica / **Manželství po italsku** / Matrimonio all'italiana Itálie – Francie 1964 / hrají: Sophia Lorenová, Marcello Mastroianni, Aldo Puglisi / CZV / 102 min. / 35mm

Italská domácnost: bývalá prostitutka se srdcem na pravém místě a její zámožný samolibý milenec, kterého by po letech ráda donutila k sňatku, aby tak zajistila budoucnost svým třem synům. Kdo je otcem kterého z nich, ví jen ona. Nikoli jedině, ale nejpaměťhodnější setkání výbušné dvojice Lorenová/Mastroianni v De Sicově bezchybné režii.

ÚTERÝ 15/05

17.30 André Cayatte / **Verdikt** / Verdict Francie – Itálie 1974 / hrají: Sophia Lorenová, Jean Gabin, Julien Bertheau, Henri Garcin / CZT / 95 min. / 35mm

Jean Gabin (ve své předposlední roli) a Sophia Lorenová v příběhu váženého předsedy soudu, jenž podlehe nátlaku matky souzeného chlapce.

ČTVRTEK 24/05

17.30 Vittorio De Sica / **Zlato Neapole** / L'oro di Napoli Itálie 1954 / hrají: Silvana Manganoová, Sophia Lorenová, Eduardo De Filippo / CZT / 116 min. / 35mm

Ve **Zlatu Neapole** líčí Vittorio De Sica figurky Neapole z poloviny minulého století, tak jak je našel ve stejnojmenné sbírce svého vrstevníka, prozaika Giuseppe Marotty. Ve snímku sestávajícím z šesti epizod dostaly náležitý prostor také chvalně známé monumenty italského ženství v letech jejich/jeho největšího rozkvětu.

ANNA MAGNANI

PONDĚLÍ 21/05

17.30 Mario Monicelli / **Noc plná překvapení** / Risate di gioia
Itálie 1960 / hrají: Anna Magnaniová, Totò, Ben Gazzara / 106 min. / 35mm

Kuriózní spojení: královna neorealistickeho herectví Anna Magnaniová a komik Totò ztvárňují lehce zkrachovalé revuální baviče, hrdinka se zamiluje do sympatickeho zloděje v podání hollywoodskeho herce italskeho původu Bena Gazzary, budoucího protagonisty nezávislých dramát Johna Cassavetes. Zde se ovšem nacházíme ve světě jednoho z virtuozů žánru „komedie po italsku“, Maria Monicelliho.

SILVANA MANGANO

PONDĚLÍ 11/06

17.30 Giuseppe De Santis / **Lidé a vlci** / Uomini e lupi
Itálie – Francie 1956 / hrají: Yves Montand, Silvana Manganiová, Pedro Armendáriz / CZT / 35mm

Hrdiny filmu zajímavě balancujícího na hranici sentimentálního dramatu staré školy a estetiky neorealismu, k jehož hlavním představitelům režisér De Santis patřil, jsou „lupari“, lovci vlků, kteří v zimě, kdy vlci ohrožují pasoucí se dobytek, chodí od vesnice k vesnici a nabízejí venkovanům své služby.

ÚTERÝ 19/06

17.30 Vittorio De Sica / **Poslední soud** / Il giudizio universale
Itálie – Francie 1961 / hrají: Fernandel, Anouk Aiméeová, Lino Ventura, Vittorio De Sica, Alberto Sordi, Akim Tamiroff, Silvana

Manganiová, Jack Palance, Ernest Borgnine / CZV / 92 min. / 35mm

Obyvatelům Neapole zvěstuje hlas, přicházející, jak se zdá, z nebe, že se blíží konec světa a s ním i soudný den. Za vzácně bohatou, ne-li přímo přebujelou mezinárodní hráčskou sestavou De Sica satirického filmu obsazení českého dabingu rozhodně nezaostává: Miloš Kopecký, František Filipovský, Vladimír Šmeral, Josef Vinklář, Jiří Adamíra, Eduard Kohout a další a další a další.

PONDĚLÍ 25/06

17.30 Nikita Michalkov / **Oči černé** / Oci ciornie / Oči černyje
Itálie 1987 / hrají: Marcello Mastroianni, Silvana Manganiová, Jelena Safonovová, Innokentij Smoktunovskij, Oleg Tabakov / CZT / 110 min. / 35mm

Mluvit o adaptaci v případě Michalkovových **Očích černých** by nebylo přesné. Čechovova povídka **Dáma s psíčkem** sice vytváří ve filmu ústřední dějovou osnovu, ale ta se dále epicky větví, přičemž s sebou přináší nová témata. Zásadní změnou je podoba hlavního hrdiny, kterým není Rus, ale Ital Romano, který si od autoritářské manželky jede odpočinout do lázní, kde se seznámí s Ruskou Annou. Vidí v ní příležitost pro další avantýru, když tu poznává, že žena jej skutečně miluje. Vypraví se proto za ní do neznámé země... Michalkov, který film natočil v italské produkci, se v domácím prostředí setkal s kritikou zvláště těch pasáží, které se týkaly Romanovy anabáze po ruských městech, „gogolovsky“ zděšených příjezdem cizince. Také Romanův portrét vyníval oproti literární předloze značně rozporuplně. Solidního právníka nahradil bonviván, jenž byl velkou hereckou příležitostí pro Marcela Mastroianniho, jinak iniciátora celého projektu, jenž se prostřednictvím Romana jako by vrátil k rolím ze slavných Felliniho filmů. Styl italského Mistra zde nemohl zůstat beze stopy: režisér Michalkov se zde poprvé projevil v okázalejší podobě, než tomu bylo dosud. Jeho variace na Čechova však nepostrádá značný existenciální rozměr a přináší zážitek, v němž se bujaré veselí spojuje s melancholií uplývajícího života.

Film před sto lety

ČTVRTEK 10/05

17.30 Lloyd před Lloydem

Zatímco Chaplin svou nezaměnitelnou filmovou personu vyprofiloval hned ve svém druhém filmu a Buster Keaton také již v groteskách, v nichž byl partnerem Roscoe Arbuckla, měl třetí z nesmrtelných komiků němé éry – Harold Lloyd – dlouhotrvající problém „se najít“, byť debutoval ze všech nejdřív: v roce 1913. Nejprve krátce státoval, poté natočil s producentem Halem Roachem sérii, v níž si říkal Willie Work, ta se ale vůbec nedostala do distribuce. Po krátkém intermezzu u Sennettovy firmy Keystone se Lloyd v roce 1915 vrací k Roachovi, tentokrát jako **Osamělý Luke**, potrhlý chlapík s knírkem, do značné míry chaplinovský imitát.

Dne 9. září roku 1917 startuje nová série **The Winckle**, v níž se komik poprvé objeví bez dosavadního groteskního hábitu, má civilnější vzezření a napříště nepostradatelné brýle, charakter postavy ale ještě není zdaleka dotvořen. Nejstarší v Národním filmovém archivu dochovaný film s Haroldem Lloydem je třetí snímek této řady: **On a zrádná čapka**. Naše pásmo představí filmy v pořadí, v němž byly natočeny.

Gilbert Pratt / **On a zrádná**

čapka / Pinched / 1917 / 9 min.

Hal Roach / **On dědicem** / Birds of a Feather / 1917 / 17 min.

Billy Gilbert / **On obsluhuje hosty** / The Flirt / 1917 / 7 min.

Gilbert Pratt – Billy Gilbert / **On strážníkem** / Move on / 1917 / 5 min.

Alf Goulding / **On jest nesmělý** / Bashful / 1917 / 8 min.

Gilbert Pratt / **On a policisté** / Beat It / 1917 / 5 min.

Alf Goulding / **Dvojí únos** / A Gasoline Wedding / 1918 / 6 min.

Alf Goulding / **On fotografem** / Look Pleasant, Please / 1918 / 8 min.

F. Hibbard alias Fishback / **On prodává korsety** / Here Come the Girls / 1918 / 9 min.

všechny filmy / 35mm

ČTVRTEK 31/05

17.30 Tolstoj a Hugo v adaptacích raných filmařů

Jak Tolstého **Otec Sergej**, tak Hugovi **Bídničci** se během dvacátého století dostávali na plátna kin stále v nových a nových podobách.

Bídničky, bezpochyby nejproslulejší světový román pozdního romantismu se silnou sociální notou, zfilmoval Albert Capellani, jemuž jsme se v našem cyklu věnovali v dubnu, již v roce 1912 ve Francii; nejstarší adaptaci dochovanou v našich sbírkách natočil Američan skotského původu Frank Lloyd v Hollywoodu.

Otec Sergeje můžeme označit za jakousi labutí píseň předrevoluční ruské kinematografie. Jeden z dodnes nejprůkaznějších dokladů jejich stylistických předností se do ruských kin dostal až po převratu. Celým národem milovaný herec Mozzuchin i jeho režisér Protazanov okamžitě emigrují na Západ: herec natrvalo; režisér se v roce 1923 vrátí do Sovětského svazu.

Frank Lloyd / **Bídničci** / Les Miserables USA 1918 / hrají: William Farnum, George Moss, Hardee Kirkland / CZT / 68 min. / 35mm

Jakov Protazanov / **Otec Sergej** / Otěc Sergej Rusko 1917 / hrají: Ivan Mozzuchin, Vladimir Gajdarov, Natalja Lisenko, Vera Orlovová CZT / 57 min. / 35mm

Cannes 68

český ročník?

Český film v hlavní soutěži festivalu v Cannes? Z dnešní perspektivy to zní skoro jako utopie. Za posledních 27 let se nic takového nestalo a ani v roce 1990 nebyl snímek, který pozván do nejprestižnější světové soutěže získal – Kachyňovo *Ucho* – dílem současným; byl to „pohrobek“ konce šedesátých let, konečně vysvobozený z normalizačního trezoru. Letos na jaře si připomeneme malý zázrak starý půl století: v květnu 1968 se do hlavní canneské soutěže nedostal jeden český film, ale hned tři! Žádný ze zasvěcených zahraničních pozorovatelů tehdy nepochyboval o tom, že čeští tvůrci odjedou z festivalu minimálně s jednou z cen, dost možná dokonce se Zlatou palmou. Jenže... Stalo se něco nepředvídatelného: v reakci na propuknutí masové nepokoje francouzských studentů, které přivedly celou hostitelskou zemi de facto na pokraj občanské války, byl festival předčasně ukončen a s prázdnou odjeli nejen Miloš Forman, Jan Němec a Jiří Menzel, ale i takový Alain Resnais nebo Miklós Jancsó.

Je ovšem otázka, zda by v případě ocenění mohl být česko(slovenský) úspěch roku 1968 nakonec (ještě) viditelnější: filmy *Hoří, má panenko*, *O slavnosti a hostech* a *Rozmarné léto* se přece i tak suverénně zařadily mezi klasiku a českou kulturu velmi dobře (a často) reprezentují i dnes, s odstupem padesáti let. Konkurence v Cannes přitom byla velká, jak kvantitou (celkem 28 dlouhometrážních snímků jen v hlavní soutěži!), tak kvalitou: účastnili se mimo jiné Carlos Saura, Kaneto Šindó, Valerio Zurlini nebo už zmíněný Alain Resnais se svou dnes klasickou filosofickou sci-fi *Miluji tě, miluji tě*. Mimochodem: za „svůj canneský rok“ mohli kromě Čechů považovat osmašedesátkovou selekci i Maďaři: vedle dvou (sic!) filmů z vrcholné fáze tvorby Miklóse Jancsóa byl organizátory do soutěže vybrán i *Vymrštěný kámen*, celovečerní debut Sándora Sárý.

Zatímco Cannes bude právě žít horečkou kolem soupeření o Zlatou palmu 2018, vraťme se v Ponrepu v tytéž dny o rovných padesát let nazpět, do roku, v němž poprvé a naposled namísto filmů zvítězila REVOLUCE. (Letos, to je bohužel téměř hotová věc, vyhrájí zase jen... filmy.)

PONDĚLÍ 14/05

17.30 Jiří Menzel / *Rozmarné léto*
ČSR 1967 / hrají: Rudolf Hrušínský,
Vlastimil Brodský, František Řehák,
Jiří Menzel / 71 min. / 35mm

„Na dně vši té požívačné lásky k životu, laskavého humoru a líbezných šprýmů tušíme jakousi podivnou zasmušilou nostalgii, a právě to činí Menzelův film *Rozmarné léto* tak neodolatelným...“ – píše budapeštský kritik P. M. Gál. „Svým neokázalým příběhem z ospalého českého městečka kráčí Jiří Menzel ve stopách Truffautova filmu *Jules a Jim*. Je to poetické dílo ryzí krásy a moudrosti...“ – soudí recenzent švýcarského listu. A sovětská kritika? „Problematika tohoto filmu jde zcela mimo magistralní cesty socialistické kinematografie, neboť mu chybí hluboké ideje a je naprosto odtržen od současnosti...“ (R. Jureněv).

19.30 Miloš Forman / *Hoří, má panenko*
ČSR 1967 / hrají: Jan Vostrčil,
Josef Štěpánek, František Debelka,
Milada Ježková / 72 min. / 35mm

Nepřekonané „opus magnum“ Miloše Formana.

Ze zápisu ze schůze Ústředního výboru Československého svazu požární ochrany z 22. ledna 1968: „Soudruh Šustek uvedl osobní názor na film, na který se byl podívat. Je to opravdu tak, že to naší práci nepomůže, ale naopak bude škodit. Smutné je, že tam hrají někteří z našich lidí v čele s náčelníkem OIPO soudruhem Valnohou. (...) A kolem volby královny krásy jsou samé nechutné scény. Přímou hnusnou, odpornou a divnou se, že rodiče těch děvčátek je k tomu propůjčili, říká soudruh Šustek. Požárníci ve filmu vystupují jako zloději, opilci, neschopní organizátoři i neschopní zasáhnout při požáru. A to přece není pravda. (...) Soudruh dr. Řepický viděl film a říká, že souhlasí se závěry soudruha Šustka. Film podkopává práci celé dobrovolné organizace. Dá se z toho vycítit i záměr proti našemu státu.“

21.00 Jan Němec / **O slavnosti a hostech**
ČSR 1966 / hraji: Ivan Vyskočil,
Jan Klusák, Evald Schorm,
Zdena Škvorecká, Jiří Němec /
67 min. / 35mm

Jistý privilegovaný pán pozve své přátele a známé na piknik spojený s oslavou svých narozenin a s improvizovaným honem na jednoho z hostů, pohoršujícího svým „nestandardním“ a „nesystémovým“ chováním (jedná totiž podle svého svědomí a morálky). „Celý film byl kompozicí z drobných detailů, jakýmsi pohyblivým pointilismem, kde lidé neustále mluví a mluví – a přece výsledným dojmem je podivná hluchota, děsivá lhostejnost, zvláštní odcizení,“ napsal Josef Škvorecký.

NEDĚLE 20/05

17.30 Peter Collinson /
Umírání za dlouhého dne /
The Long Day's Dying
Velká Británie 1968 / hraji: David
Hemmings, Tom Bell, Tony Beckley,
Alan Dobie / CZT / 89 min. / 35mm

Z vojáka druhé světové války učiní záškodnický výcvik morálně znetvořenou bytost, jedající pouze v imperativu animálního instinktu: zabít znamená přežít. Režisér Peter Collinson byl jedním z několika britských konkurentů Miloše Formana, Jana Němce a Jiřího Menzela v soupeření (nakonec pro všechny stejně bezvýsledném) o Zlatou palmu 1968.

PONDĚLÍ 21/05

20.00 Miklós Jancsó / **Hvězdy na čepicích** / Csillagosok, katonák
Maďarsko 1967 / hraji: Michail
Kozakov, József Madaras, András
Kozák, Nikita Michalkov / CZT /
85 min. / 35mm
+ krátký film **Geometrie v malířství**

Pravděpodobně: nejabstraktnější válečný film, jaký byl kdy natočen. Určitě: jeden z nejlepších.

„**Hvězdy na čepicích** jsou další Jancsóův historický film, jehož námětem je tentokrát zapojení maďarských vojáků do ruské občanské války, v níž bojovali na straně Rudé armády proti carským Bělogvardějcům.

(...) Režisérovo užití širokého plátna a dlouhých záběrů umožňuje představit průběh či přímo chaos války a její libovůle obzvláště pozoruhodným způsobem. Jancsó vytváří množství uzavřených geometrických kompozic, nebo naopak nechává do záběru nečekaně vstoupit jezdce a vojákům. Kamera je neustále v pohybu, který divákovi odhaluje a zase skrývá události s jejich protagonisty, zasazené do zvrátně ukrajinské krajiny.“

John Cunningham

STŘEDA 30/05

20.00 Miklós Jancsó /
Svěží vítr / Fényes szelek
Maďarsko 1968 / hraji: Andrea
Drahota, Lajos Balázsovits, András
Kozák, András Bálint / CZT /
75 min. / 35mm

Po **Hvězdách na čepicích** Jancsóovo druhé „želízko“ v Cannes: fanatický zápal mladých (a neodolatelně krásných!) maďarských revolucionářů a revolucionářek těsně poválečného období jako (neplánovaná) anticipace celoevropských bouří roku 1968, jež nakonec neušetřily ani jmenovaný festival.

„Čeho si na Jancsóových filmech všímám, je jejich aspekt juvenilní hry. To jsou přece desetiletá děvčata hrající si na špióny nebo na válku nebo na četníky a zloděje, jako v Godardově **Vojáčkovi!** Ve všech těchto Jancsóových filmech existuje rekreační čas. Děti na hřišti o přestávce mezi třídami, jak se rozdělují do skupin, jak se spojují v kola. Je to doslova hra politiky: politika jako hraní, hraní jako politika, s celým arzenálem znaků revoluce, ze ztuhnutí navracených zpět do koloběhu. A slovo **juvenilní** nemyslím v žádném ohledu pejorativně. Snad je to dílčí pohled na Jancsóovy filmy, ale já je tak vidím čím dál víc. Rekreační čas, ale v nejširším smyslu slova. Jean Cocteau prohlásil: Když dítě vyjde ze třídy, říkáme, že se re-kreuje. Myslím, že právě v tomhle je hodnota Jancsóových filmů: doprostřed revoluční situace staví hru znovu-tvoření.“

Jacques Rivette

ÚTERÝ 12/06

20.00 Sándor Sára / **Vymrštěný kámen** / Feldobott kő
Maďarsko 1969 / hraji: Lajos
Balázsovits, Naděžda Kazasjanová,
Todor Todorov / SLT / 83 min. / 35mm

Výtvarný styl několika významných filmů modernistického období v Maďarsku byl vytvářen kameramanem Sándorem Sárou. Bývalý absolvent Akademie divadelního a filmového umění v Budapešti a zakládající člen Studia Bély Balázse spolupracoval zejména se svými vrstevníky Istvánem Gaálem (**Proud**), Istvánem Szabóem (**Otec, Hasičská ulice 25**), Zoltánem Huszárikem (**Sindibád**) a Ferencem Kósou (**Deset tisíc sluncí, Jediná zbraň**). S posledním z nich napsal rovněž scénář ke svému celovečernímu debutu **Vymrštěný kámen**. V něm se věnuje ve své době stále kontroverznímu tématu likvidace tradičního způsobu života a původní kultury, spjaté s maďarským venkovem. Zcela ojedinělé je v dobovém kontextu tehdejší východoevropské kinematografie kritické zobrazení praktik, s jakými přistupoval totalitní režim k menšinovému etniku Romů (tento motiv je rozpracováním Sárova staršího dokumentu **Cikáni**). Příběh mladého fotografa a filmaře, který je z politických důvodů vyhozen ze školy a živí se různými pracemi na venkově, jehož **tvář** zaznamenává, nabízí rovněž úvahu o (ne) možnosti přenosu historické zkušenosti skrze obrazová média. Ve **Vymrštěném kameni** je Sára bližší své veristické poloze (transfokace, detaily neherců, přirozené světlo dodávající sekvencím potmělý ráz) – oproti pozdějšímu období sedmdesátých let s jeho příklonem ke stylizovanému výrazu a inspiraci malířstvím (**Sindibád**, Sárův vlastní film **Osmdesát husarů** ad.).

Kazimierz Kutz

„Více než dva roky po filmu *Kanály* a rok po filmech *Eroika* a *Popel a dým* se v roce 1959 objevil první film režiséra Kutze *Válečný kříž*. Měl velký úspěch a získal cenu kritiky. Kutzův debut neznamenal jen přínos nového režiséřského talentu. Ale i nový pohled na realitu, nový postoj k ztvárnění realističtějšího pohledu, který se liší od mytologizujícího postoje Andrzeje Wajdy.

Kutz přivedl na filmové plátno „plebejského“ hrdinu s jeho pohledem na svět. Režisér nepoetizuje hrdinské činy. Může poetizovat lidské zkušenosti a vlastnosti, ale hrdinský čin je u něho v rámci konkrétní situace, v atmosféře všedního života.

Ve svých filmech autor nepodléhá fascinaci mýtu. Jeho zrození bere jako objektivní fakt a pozoruje lidi, kteří mu podléhají. Největší důraz klade na možnost pozorování. Konfrontuje mýtus s realitou, postavami, s novým způsobem života, který se rozvíjí bez ohledu na minulost a který má své vlastní zákony. V této své formě pozorování využívá dokonce porovnávání těchto faktorů a přenáší je až do groteskních situací a ironie.

Ve většině polských filmů bývá sféra osobních zkušeností a přiznání jakýmsi dodatkem, nejdůležitějšími jsou procesy historické a společenské. Zatímco první milostný polibek hrdiny ve filmu *Sůl černé země* je postaven na stejné úrovni vážnosti jako jeho samotná účast v povstání. Stejně tak vážné, v celé své smyslnosti, je vyobrazení dívky a zobrazení polské krajiny. Režisér neuzavírá realitu v popisných schématech, snaží se ji jednoduše hledat a poskytuje nám vzácnou příchutí autentičnosti. Bezprostřední snaha odkrývat a zkoumat věci, lidi a jejich osudy v krátkém momentu morální krize.“

Janusz Gazda

STŘEDA 16/05

17.30 Kazimierz Kutz /

Lidé z vlaku / Ludzie z pociągu
Polsko 1961 / hrají: Jerzy Block, Danuta Szaflarska, Jerzy Turek / CZT / 98 min. / 35mm

Skupina cestujících zůstane po nehodě vlaku uvězněna na odlehlé železniční stanici. Situace se vyhroutil ve chvíli, kdy je v čekárně nalezena zbraň a všechny přítomné začne vyslýchat gestapo.

STŘEDA 06/06

17.30 Kazimierz Kutz / **Kdo by cokoliv**

věděl... / Ktokolwiek wie
Polsko 1966 / hrají: Edward Lubaszenko, Zofia Merleová, Krystyna Chmielewska / CZT / 99 min. / 35mm

Mladá dívka nečekaně zmizí a nikdo neví, co se s ní stalo. Hledání filmové Marie se mění v řetězec epizod, které se odehrávají v různých prostředích, v dělnické továrně, ve městě, na jeho okraji i na venkově. Kutz, částečně inspirovan italským neorealismem, zobrazuje polské realie 60. let jakoby dokumentárním způsobem. Součet dějů, postav a informací dává obraz společnosti, jejímž měřítkem je odcizení.

ÚTERÝ 12/06

17.30 Kazimierz Kutz /

Sůl černé země / Sól ziemi czarnej
Polsko 1970 / hrají: Olgierd Łukaszewicz, Jan Englert, Jerzy Bińczycki / CZT / 99 min. / 35mm

Sůl černé země otvírá slezskou trilogii Kazimierza Kutze (další části: *Perla v koruně*, 1972 a *Jako korálky v růženci*, 1980). Režisér, jako jeden z mála polských filmařů, upozorňuje na identitu Slezanů v sociálně-historické souvislosti a v kontextu národnostní otázky. Jeho pohled na druhé povstání slezských Poláků proti okupujícím Němcům není přesnou rekonstrukcí událostí. Důležitější je tragická atmosféra snímku a jeho dějový spád. Film se tak podobá staré baladě o sedmi bratřech, kteří bez patosu umírali na barikádách dějin.

PÁTEK 15/06

17.30 Kazimierz Kutz / **Jako korálky v růženci** / Paciorki jednego różańca
Polsko 1980 / hrají: Marta Straszna,
Augustyn Halotta, Frantiszek
Pieczka, Ewa Wiśniewska /
CZT / 116 min. / 35mm

Starý Habryka začíná svůj další den. Oblaky dýmu, stoupající ze slezských hutí, kreslí horizont prostoru, ve kterém horník strávil celý život. Vztah k tradici je pro něj svatý, jak zákon, který nelze jen tak zrušit. Ale do tohoto světa malých hornických domků vstupuje svět panelových sídlišť a Habryka je nucený, aby se přestěhoval do moderní stavby. Jeho nesouhlas se obrací v boj prokletého básníka o zachování vnitřní svobody a kulturní kontinuity společnosti. Vedle naturčika Halotty, který hraje hlavní postavu filmu, se v roli jeho ženy objevila taktéž neherečka – regionální vypravěčka Marta Straszna.

ČTVRTEK 21/06

17.30 Kazimierz Kutz / **Na své stráži budu stát** / Na straży swej stać będę
Polsko 1984 / hrají: Krzysztof
Kolberger, Iwona Świątochowska,
Lidia Maksymowicz /
CZT / 116 min. / 35mm

Po německé invazi do Polska se student polonistiky Janek vrací do rodných Katovic, aby organizoval místní odbojovou skupinu. Jeho členkou se stane půvabná Maja, jejíž postava má předobraz v Helenie Mathei, která byla spojku ve slezské Zemské armádě. Režisér ironicky změnil tradiční schéma válečných filmů, kde síla mládí je spiritus movens hlavních postav. Zatímco Jankův způsob uvažování jej vede k autodestrukci, Maja ničí svět kolem sebe. Jejich láska má v sobě hořkost pelyňku.

Ponrepo dětem

NEDELE 06/05

15.00 Bronisław Zeman /
Pohádky Bolka a Lolka /
Bajki Bolka i Lolka
Polsko 1986 / CZV / 64 min. /
35mm / 3+

Kdo by neznal dva malé polské kluky, kteří zažívají nespočet dobrodružství? Vydáme se s nimi na výpravu do pohádek. Tentokrát nám ale známé příběhy Bolek s Lolkem trochu zamotají. Filmu se nemusejí obávat ani nejmenší diváci.

NEDELE 13/05

15.00 **Čertův mlýn**
pásmo krátkých filmů / animační
dílňa / HD / 6+

Čertův mlýn / r. Jiří Trnka / ČSR 1949
Mythopolis / r. Alexandra
Hetmerová / ČR 2013
Jak si Jakub naposledy vystřelil /
r. Hermína Týrlová / ČSR 1979

Režiséři animovaných filmů se často a rádi inspiřují klasickými pohádkami, pověstmi i mýty. Platí to nejen o klasicích české animace Jiřím Trnkovi a Hermíně Týrlové, ale také třeba o mladé režisérce Alexandře Hetmerové. Kromě čertova mlýna a jeho trochu děsivých obyvatel se tak tentokrát můžete těšit i na malého minotaura, jeho maminku medúzu i laskavého kyklopa.

NEDELE 20/05

15.00 Marián Polák / **Planeta Česko**
ČR 2017 / 81 min. / DCP / 6+

Mysleli jste si, že v přírodě České republiky vás už nemá co překvapit? Seznamte se s tetřevem tokajícím za úsvitu, vzácnými sysly, ledňáčkem prorážejícím při lovu střemhlav vodní hladinu, s lososy putujícími z českých řek do moře a zpátky nebo s užovkami v dramatickém zápase s rybí kořistí. Divočina totiž začíná hned za vašimi dveřmi! **Zahrada** se jmenuje snímek Julie Lupačové a Lindy Retterové, který uvedeme jako předfilm.

NEDELE 27/05

15.00 **Animace s Lucíí Sunkovou**
pásmo krátkých filmů / animační
dílňa / DCP / 6+

Strom / r. Lucie Sunková /
ČR – Francie 2014
Film o filmu Strom / r. Alexandr
Vojta – Lucie Haladová / ČR 2017

Režisérka a animátorka Lucie Sunková se ve své tvorbě ráda vrací k neobvyklé a velmi pracné technologii animace malované na skle. Při ní se používají klasické olejové barvy a štětce jako při malování obrazu. Krátkých malovaných filmů vytvořila Lucie Sunková již několik, nyní pracuje na celovečerním snímku francouzské režisérky Florence Miailhe. V Ponrepu uvidíte malovaný film **Strom**, dozvíte se, jak vznikl, a hlavně si přímo pod vedením režisérky budete moci tento způsob animace sami vyzkoušet.

PÁTEK 01/06

15.00 **Den dětí v Ponrepu**
pásmo krátkých filmů / výtvarná
dílňa / HD / 3+

Konec kouzelníka Uhahuly /
r. Hermína Týrlová / ČSR 1981
Naše Karkulka / r. Jiří Brdečka /
ČSR 1960
Jak jeli k vodě / r. Břetislav Pojar
– Miroslav Štěpánek / ČSR 1965

Přijďte cestou ze školy oslavit do Ponrepa Den dětí! Těšit se můžete na pásmo krátkých českých animovaných filmů, výtvarnou dílnu a malý dárek. A aby to byl Den dětí, jak se patří, vstup je tentokrát zdarma.

NEDELE 03/06

15.00 Vojtěch Jasný / **Až přijde kocour**
ČSR 1963 / hrají: Jan Werich, Emília
Vášáryová, Vlastimil Brodský, Jiří
Sovák / 98 min. / 35mm / 9+

Pohádková komedie plná barevných podobenství. Na první pohled se lidská povaha nepoznává. Ale podívá-li se na člověka kouzelný kocour s brýlemi, dotýká se zabarví a hned je jasné, o koho jde. Jako předfilm uvedeme snímek Alžběty Burešové **Modulátorie**.

15.00 Jan Schmidt / **Osada Havranů**
ČSR 1977 / hrají: Jiří Bartoška,
Ludvík Hradilek, Marie Sýkorová /
64 min. / 35mm / 6+

Podle populární knihy Eduarda Štorcha o životě lidí v pravěku vznikl film s Jiřím Bartoškou v hlavní roli lovce Sokola. Právě on se ujme malého chlapce, řečeného Havranpírko, který pochází z cizího kmene a kterého před zabitím zachránilo jen posvátné znamení. Aby se stal skutečným členem kmene, musí ale prokázat své schopnosti a statečnost. Jako předfilm uvádíme snímek Kateřiny Karhánkové o velkém objevu tří malých kluků **Nový druh**.

Filmy

STŘEDA 02/05

17.30 **Gospodin G. v říši stínů**

↓

Artur Vojtěckij / **Zastávka ve stepi** / Skuki radi
SSSR 1968 / hrají: Majja Bulgakova, Vsevolod Sanajev, Ljudmila Šagalova, Jurij Mažuga, Viktor Sergačov / SLT / 71 min. / 35 mm

Do železniční stanice uprostřed nekonečné stepi je situována adaptace povídky Maxima Gorkého **Z nudy**, odehrávající se na konci 19. století. Pro tamní obyvatele je jedinou spojnici se světem vlak, který tam dvakrát denně na pár minut zastaví. Tyto chvíle jsou pak předmětem jejich hovorů, v nichž zahánějí umrtvující stereotyp, jenž vstoupil do jejich životů. A když se kuchařka Arina pokusí z něj vymanit, zaplatí za to vysokou cenu, odpovídající zemi, která zrušila nevolnictví teprve roku 1861. Režisér a scenárista Artur Vojtěckij navozuje atmosféru nudy a bezvýchodnosti zejména ve statických celkových záběrech, jejichž krásu nám umožňuje vychutnat širokoúhlá černobílá kopie, uložená v NFA. Vojtěckij promyšleně pracuje i se zvukem, v němž paradoxně nechává vyznít ticho. Velkou hereckou příležitost nabídl Majji Bulgakovové v roli Ariny, která svou hrdinku pojala úspornými prostředky, aniž by však diváky připravila o prožitek jejího intimního dramatu.

PÁTEK 04/05

11.00 **Magie a feminismus / Ester Krumbachová – interpretace tvorby v mezinárodním kontextu**

Ester Krumbachová (1923–1996) byla klíčovou osobností československé nové vlny. Její jedinečné dílo ji nejen učinilo jednou z nevlivnějších žen v zákulisí evropské kinematografie 60. a počátku 70. let, ale také předznamenalo mnoho současných debat na téma magie, materialismu, feminismu i provázané povahy reality a smyslových forem vědění. Tato témata budou během celého „filmového dne“ v kině Ponrepo prezentovat kurátorky Ruth Noack a Jesse Jones a jejich host Pádraic E. Moore. Komponovaný filmový program budou tvořit přednášky, projekce, debaty a performance. V 11.00 bude uveden režijní debut Ester

Krumbachové – genderová satira **Vražda Ing. Čerta** (1970, 77 min.). Dobový kontext s domácí tvorbou budou kurátoři reflektovat na post-apokalyptické sci-fi **Konec srpna v hotelu Ozón** (1966, režie Jan Schmidt podle novely Pavla Juráčka, 77 min.). Krátký snímek **Fatimin dopis** (Fatima's Letter, 1992, 19 min.) Alie Syedové rozvine ve 12.40 téma imaginace jako kritického nástroje. Ve 14.00 bude uveden holandský film Marleen Gorrisové **Otázka mlčení** (De stilte rond Christine M., 1982, 93 min.), který osciluje mezi thrillerem a politickým filmem. Program uzavře v 18.30 americké sociální drama **Boty** (Shoes, 1916, 57 min.) režisérky Lois Weberové, která ve své době provokativně kombinovala drama se sociální a politickou kritikou. Probíhá ve spolupráci: Are | are-events.org a Národní filmový archiv. Program je součástí dlouhodobého projektu výzkumu pozůstalosti Ester Krumbachové. Vstup volný

SOBOTA 05/05

17.30 **Jiří Krejčík 100**

↓

Jiří Krejčík / **Svatba jako řemen**
ČSR 1967 / hrají: Iva Janžurová, Vladimír Pucholt, Jan Vostrčil, František Filipovský, Pavel Landovský / 90 min. / 35mm

Komediálně laděný film o následcích jedné bláznivé noci. Příběh tří mužů, kteří upadnou do podezření, že znásilnili mladou prodavačku, osciluje mezi bláznivou komedií a satirou. Scenárista Zdeněk Mahler o něm napsal: „Je to příběh o více vrstvách a někteří z něho vezmou jen jednu, třeba právě humornou. Ale chtít nechtět nám z té společnosti kolem svatby vyšla malá česká společnost, určitý sociologický vzorek.“ Jiří Krejčík obsadil do hlavních rolí především herce „mladých“ divadel: Činoherního klubu (Iva Janžurová, Jiří Hrzán, Vladimír Pucholt, Pavel Landovský) a Divadla Na zábradlí (Jan Libíček). Postavu staršího strážmistra Veřejné bezpečnosti zahrál Jan Vostrčil, známý z tragikomedií Miloše Formana. Herecké projevy vyznívají civilně a přirozeně. O úspěchu u diváků svědčí fakt, že některé jeho výroky zlidověly (např.: „Náčelníku, proč nás lidi nemaj rádi?“).

NEDELE 06/05

17.30 George Seaton – Henry Hathaway / **Letiště** / Airport USA 1970 / hrají: Burt Lancaster, Dean Martin, George Kennedy / CZT / 135 min. / 35mm

Sněhová bouře nad letištěm a jeden šílený pasažer s bombou. Katastrofický film s deseti oscarovými nominacemi.

PONDĚLÍ 07/05

17.30 Rodion Nachapetov / **Nepřátelé** / Vragi SSSR 1977 / hrají: Innokentij Smoktunovskij, Jelena Solovejová, Marina Nějolovová / CZV / + krátký film / Karel Smyczek / **Psoty lopoty** / ČSR 1983 / 35mm

Drama **Nepřátelé** napsal Maxim Gorkij roku 1906, rok po první vzpouře proti carskému režimu. Pro svou politickou bojovnost a zdůraznění proletariátu jako organizovaného celku se mohlo objevit na ruských jevištích až po roce 1917 a o patnáct let později bylo dokonce označeno za drama předjímající socialistický realismus. Gorkého dramatický text převedl do podoby filmového scénáře režisér Abram Room, už dříve adaptující jinou autorovu hru Jakov Bogomolov (1971). Natočit ho však už nestačil (umírá v červenci 1976) a tohoto úkolu se ujal Rodion Nachapetov, herec ukrajinského původu věnující se od roku 1973 také filmové režii. Ve skvostné herecké sestavě a za výrazného podílu kameramana Alexandra Kňaziňského a architektky Ljudmily Kusakovové se mu podařilo sugestivně zpřítomnit dva světy: fabrikanty a dělníky. Podstatná část filmu se odehrává ve vile továrníka Zachara Bardina, kde se setkají zástupci buržoazie a jejich manželky, z nichž každý má na uspořádání společnosti svůj názor.

STŘEDA 09/05

20.00 Nikolaus Geyrhalter / **Chléb náš vezdejší** / Unser täglich Brot Rakousko 2005 / 92 min. / DCP

Lyrická i děsivě chladná impresie obrazů a informací ze současného zemědělského průmyslu. Na rozdíl od stroje nedokáže lidská síla pracovat bez zastavení. Stroj

pracuje nepřetržitě, jeho úkony jsou neměnné a synchronizované s ostatními činnostmi, takže i produkty jsou potom zcela symetrické a na první pohled identické. Režisér střídá sekvence záběrů práce strojů s obrazy přestávek dělníků, odehrávajících se téměř výlučně o samotě a beze slov, která by stejně zanikla v nepřestávajícím šumění strojů. Projekce ve spolupráci s Agosto Foundation.

ČTVRTEK 10/05

20.00 **Filmové osmičky**

↓
Věra Chytilová / **TGM Osvoboditel** ČR 1990 / 61 min. / DCP

Režisérka Věra Chytilová, známá především jako autorka hraných filmů, v průběhu své kariéry natočila několik pozoruhodných esejistických dokumentů. Záhy po sametové revoluci to byl životopisný snímek věnovaný T. G. Masarykovi. Vznikl jako stříhový dokument v rekordně krátkém čase mezi 17. listopadem 1989 a 7. březnem 1990, na který připadlo 140. výročí Masarykova narození. Chytilové se podařilo vytvořit plastický portrét prvního československého prezidenta pomocí kombinace archivních záběrů s vlastními dotáčkami a komentářem v působivém přednesu Miroslava Macháčka. Vloženy jsou též výpovědi Masarykových vnuček a právnika.

Snímek **TGM Osvoboditel** je uváděn v rámci programu Národního filmového archivu ke kulatým výročím roku 2018 **FILMOVÉ OSMIČKY**. Tento výběr šesti hraných a dokumentárních snímků, které v průběhu celého roku vstupují do kin po celé republice, je doprovázen články, dobovými materiály či pracovními a metodickými listy pro školy. Na plátnech kin se znovu objeví ještě **Bílá tma** (František Čáp, 1948), **Klapzubova XI.** (Ladislav Brom, 1938), **Krise** (Alexander Hackenschmied, 1939) a digitálně restaurované snímky **Démanty noci** (Jan Němec, 1964) a **Zborov** (J. A. Holman – Jiří Slavíček, 1938). Více informací se dozvíte na: osmicky.nfa.cz

SOBOTA 12/05

18.30 Galina Kopaněva. **Spatřit a napsat. Filmové kritiky, statě a rozhovory** slavnostní uvedení knihy

Slavnostní uvedení výboru z textů významné české filmové publicistky, historičky a pedagožky Galiny Kopaněvy (1931–2012). Jako jedna z prvních absolventek oboru filmová věda a dramaturgie na pražské FAMU spoliuinciovala na konci padesátých let vzniku filmových klubů, její lektorské úvody se staly legendárními. Nepřeborné množství článků, které věnovala především dílům středoevropské a východoevropské kinematografie, vycházelo jak v denním tisku, tak ve specializovaných filmových periodikách. Presentaci knihy doplní tematické filmové ukázky a vzpomínky pamětníků.

20.00 Galina Kopaněva. **Spatřit a napsat**

↓
Peter Solan / **Kým sa skončí táto noc** Slovensko 1965 / hrají: Stanislav Dančiak, Marián Labuda, Jana Gýrová, Jitka Zelenohorská 83 min. / 35 mm

Jedna prohýřená noc v luxusním baru svede dohromady náhodný propletenec postav, unikajících fádni realitě. Tragikomický obraz společenské kocoviny režiséra Petera Solana a scenáristy Tibora Vichy, vytvořený na základě herecké a režijní improvizace, do jisté míry představuje slovenskou obdobu filmového verismu, prosazovanou na Barrandově zejména Milošem Formanem a jeho spolupracovníky. Ve filmu, který nabídí vědomé příležitosti etablovaným hercům (Július Pántik, Viliam Polónyi) i budoucím hvězdám slovenské kinematografie (Stanislav Dančiak, Marián Labuda), vytvořily hlavní ženské role tři české herečky. Vedle zkušené Valentiny Thielové se zde objevila tehdy ještě nepříliš známá absolventka DAMU Jana Gýrová a Jitka Zelenohorská, která se na divadle a před kamerou prosadila i bez hereckých škol. Filmová kritička Galina Kopaněva hodnotila v době premiéry Solanův a Vichtův experiment jako zdařilý kompromis mezi společenskou výpovědí a komerčně laděným titulem, „který nepodceňuje

inteligenci a vkus diváků náročných, a právě tak uspokojí i tu část obecnostva, kterému vyhovuje snadno čtivý příběh.“ (Divadelní a filmové noviny č. 24/1966).

NEDELE 13/05

17.30 Jiří Krejčík 100

↓
Jiří Krejčík / **Božská Ema** ČSR 1979 / hrají: Božidara Turzonovová, Juraj Kukura, Jiří Adamíra, Miloš Kopecký / 106 min. / 35mm

Roku 1978 uplynulo sté výročí od narození operní pěvkyně Emy Destinnové. UNESCO zařadilo tuto událost mezi významná výročí. Scenárista Zdeněk Mahler a režisér Jiří Krejčík zaměřili svoji pozornost na období první světové války, kdy byla světově proslulá pěvkyně kvůli údajné špionáži internována na svém zámku ve Stráži nad Nežárkou. Ač byla vystavena každodenní šikaně, odmítla se stát agentkou státní policie, pořadala dobročinné vlastenecké koncerty a pomáhala svým blízkým. Náród se jí po vzniku samostatného Československa za tuto činnost odvděčil po svém. Část svého majetku musela Destinnová prodat v dražbě na uhrazení daňového dluhu, který si na ni vymyslely úřady. Film byl natáčen v hostivařských ateliérech, kde v téže době vznikl Vláčilův životopisný film o Antonínu Dvořákově **Koncert na konci léta**. Protože šlo o stejné historické období, půjčoval si architekt Jindřich Goetz občas tajně vybavení z jednoho filmu do druhého. I jinak probíhalo natáčení za velmi komplikovaných podmínek. Kameraman Jiří Šámal onemocněl, a proto jej vystřídal Miroslav Ondříček. Produkční Jaroslav Solníčka byl nahrazen Janem Syrovým. Nicméně v dusné atmosféře normalizace byl film přijat českým publikem s nadšením, po skončení projekce lidé stáli v kinosále a demonstrativně tleskali.

ÚTERÝ 15/05

20.00 Thierry Frémaux / **Lumière!** / Lumière! L'aventure commence Francie 2016 / produkce: Bertrand Tavernier / CZT / 90 min. / DCP

Známe filmy Louise Lumiéra, bezpochyby prvního filmaře, který si zasluhuje být nazýván umělcem? V kolika sestřizích

a antologiích jsme už viděli **Příjezd vlaku** (1895) nebo **Odchod z továrny** (1894–1895) Ne, dosud jsme neznali víc než chabé stíny těch filmů. Co nám nyní předkládá historik Thierry Frémaux (už několik let též hlavní umělecký ředitel festivalu v Cannes), je i pro znalce velké překvapení. Sto osm (!) čerstvě restaurovaných snímků v obvyklé lumiérovské délce padesáti sekund nám teprve teď dovolí opravdu naplno zažít všechny jejich fotogenické kvality a docenit neobyčejný talent muže, který je vytvořil. Frémauxovy analytické postřehy míří vždy k jádru věci a hudba Lumiérova současníka Saint-Saëns je vybraná s obdivuhodným citem. V samém závěru se pak ještě staneme svědky remaku **Odchodu z továrny** z 17. října roku 2015. Natočil ho jistý Martin Scorsese.

ČTVRTEK 17/05

19.00 **Gospodin G. v říši stínů**

↓
Jedna Matka nestačí / komparace tři filmových adaptací SSSR 1919, 1926, 1955 / celkem 150 min. / 35mm

Stejnomený román Maxima Gorkého (1906) nebyl sovětskou kritikou vyhlášen za nic menšího než za prototyp socialistického realismu, a to v době, kdy už si dávno získal spontánní ohlas u čtenářů v oněch zemích, kde bylo možné ho číst bez cenzurních zásahů (v Rusku zmizely teprve při čtvrtém vydání díla z roku 1917). Ze čtyř dosavadních filmových adaptací **Matky** je zdaleka nejslavnější Pudovkinova druhá z roku 1926, často se vracějící i na plátno Ponrepa. Tentokrát ji chceme poprvé během jednoho večera porovnat s raným, bezprostředně porevolučním pokusem o uchopení téže látky a spolu s hlavním tuzemským odborníkem umění stříhové skladby, Martinem Čihákem, se podívat, jaký obrovský posun ve vývoji filmového vyjadřování se odehrál v rozmezí pouhých sedmi let. Večer uzavřeme ukázkou ze třetího, už zvukového zfilmování **Matky** v režii Marka Donského, tvůrce **Trilogie o Gorkém**.

Alexandr Razumnyj / **Matka** / Mať SSSR 1919 / hrají: Ludmila Syčova, Ivan Berseněv / CZT / 46 min.

Vsevolod Pudovkin / **Matka** / Mať SSSR 1926 / hrají: Vera Baranovskaja, Nikolaj Batalov, Alexandr Čistakov, Anna Zemcova / CZT / 68 min.

Mark Donskoj / **Matka** / Mať SSSR 1955 / hrají: Vera Mareckaja, Alexej Batalov, Nikolaj Kolofidin / ukázka

PÁTEK 18/05

21.00 **Midnight Movies**

↓
Jim Abrahams / **Žhavé výstřely** / Hot Shots! USA 1991 / hrají: Charlie Sheen, Cary Elwes, Valeria Golinoová / CZT / 81 min. / 35mm / vstupné 100 CZK

Příprava na horké léto s hlavou ovázanou šátkem. Plnému zdraví těšící se Charlie Sheen a vzpomínka na mediálně nejpopulárnějšího diktátora devadesátých let minulého století. Oba díly **Žhavých výstřelů** v hravé režii Jima Abrahamse, s Melem Brooksem pravděpodobně komerčně nejspěšnějšího autora postmoderních filmových parodií.

SOBOTA 19/05

17.30 **Jiří Krejčík 100**

↓
Jiří Krejčík / **Vyšší princip** ČSR 1960 / hrají: František Smolík, Jana Brejchová, Ivan Mistrík, Radovan Lukavský, Petr Kostka, Bohuš Záhorský, Otomar Krejča, Rudolf Hrušínský / 99 min. / 35mm

Povídka spisovatele Jana Drdy je součástí knihy **Němá barikáda**, jež patří k prvním evokacím období druhé světové války v české literatuře. Stejně jako ostatní povídky i tato má svůj reálný základ. Jan Drda o tom řekl: „Ta tragická událost – zastřelení tří studentů gymnasia v době heydrichiády v červnu 1942 – se stala v Příbrami na ústavě, kde jsem také já před válkou studoval.“ O postavě profesora Málka, zvaného Vyšší princip prohlásil, že je sice produktem jeho fantazie, ale i tato postava má své reálné jádro a jeho cílem

bylo postavit mu pro jeho statečnost touto povídkou pomník. Postava profesora Málka upoutala Drdu natolik, že se objevuje i v jeho další knize **Krásná Tortiza** (1953). Jiřího Krejčíka zaujala povídka z **Němé barikády** již v roce 1945. „Ihned jsem cítil, že je to výborný námět pro film.“ Pokoušel se jej adaptovat jako televizní film, samostatný středometrážní snímek nebo jako součást triptychu z okupace. Teprve roku 1960 jej natočil jako samostatný celovečerní film, který patřil na přelomu 50. a 60. let k prvním snímkům, které neschematicky a civilně zobrazovaly období nacistické okupace.

ČTVRTEK 24/05

20.00 **Ivan Passer 85**

↓
Ivan Passer / **Fádní odpoledne** ČSR 1964 / hrají: Jan Tožička, Kamila Turková / 16 min. / 35mm

Ivan Passer / **Intimní osvětlení** ČSR 1965 / hrají: Karel Blažek, Zdeněk Bezušek, Věra Křesadlová, Jan Vostrčil / 70 min. / 35mm

„Soustředil-li se Passer ve vnějším zkoumání postavy nejprve na její tvář, která pro něj byla oknem do duše, Forman tvář od celku nikdy neodděloval; vlastně se ani do duše dívat nechtěl. Daleko víc než Passer hledal příběh v situacích pokud možno co nejobyčejnějších, banálních, nedramatických a teprve pak do něj vpravoval člověka. Passer napřed skrz tváře pronikal do figury, přilnul k ní a pod vlivem emoce mu začaly vyvstávat obrysy možného příběhu. Přestože nebyl schopen postavy zesměšňovat břitkou bezohledností, natož je urážet, ocitají se v situacích přinejmenším ztrapňujících, kdy se prozrazuje jejich špatná stránka, slabost či omezenost. Passer jim ani ve své laskavosti nic neusnadnil a nechal je napospas sobě samým.“

Stanislava Prádná

PÁTEK 25/05

17.30 **Vladimír Kabelík / Vzducholodí k severnímu pólu** ČSR 1968 / 70 min. / 35mm + krátký film
Vladimír Kabelík / **Padesát let od katastrofy vzducholodi Italia** / ČSR 1978 / 14 min. / 35mm

Dokumentární film o cestě generála Nobileho vzducholodí Italia k severnímu pólu. Této expedice, která se uskutečnila právě před devadesáti lety, se zúčastnil také český vědec a spisovatel Karel Běhounek.

SOBOTA 26/05

17.30 **Jiří Krejčík 100**

↓
Jiří Krejčík / **Svědění** ČSR 1948 / hrají: Miloš Nedbal, Marie Vášová, Irena Kačírková, Bohuš Záhorský, František Kovářík / 91 min. / 35mm

Krátce po Únoru vzniklo ještě několik filmů, které nebyly zasaženy pozdějším ideovým schematismem a patří k vrcholům těsně poválečné české kinematografie: **Pytlákova schovanka**, **Hostinec U Kamenného stolu**, **Daleká cesta**, **Svědění**... Britský znalec dějin českého filmu Peter Hames píše: „Úplným protikladem Radokova expresionismu v **Daleké cestě** je rezervovaný styl **Svědění** Jiřího Krejčíka. Hlavní postavou je pojišťovací úředník, kterého vyšlou na venkov, aby prošetřil domnělý pojistný podvod. Tam se vyspí s kolegovou sekretářkou – což je součástí předem připraveného plánu, jak ho do podvodu zatáhnout. Následujícího rána, když ji odváží z hotelu, srazí školáka a nezastaví. Velká část filmu se pak zabývá následky tohoto činu, duševní agonií svědomí a viny a utrpením, které způsobil manželce a synovi. Rozhodne se doznat, když zraněný chlapec zemře. Přestože jde zčásti o akt odčinění, snaží se především držet zásad, které učil vlastního syna. (...) Krejčík se citlivě drží stranou, neprohlašuje, že jde o jedinou morálku nebo že člověk by se měl za každou cenu držet svých ideálů. Spíš nám sděluje, že takto se zachoval onen konkrétní člověk za jistých okolností a s vlastním žebříčkem hodnot (...) Jde nejspíš o příklad toho, co Radok nazval **věcností** – schopnost vidět věci pravdivě.“

NEDELE 27/05

17.30 Don Siegel / **Útěk z Alcatrazu** / Escape from Alcatraz
USA 1979 / hrají: Clint Eastwood, Patrick McGoohan, Roberts Blossom / CZT / 108 min. / 35mm

Stará nedobytná pevnost na skalnatém ostrově. To je Alcatraz, jedno z nejtrestnějších vězení na světě odkud ještě nikdo neutekl.

PONDĚLÍ 28/05

20.00 Ute Aurandová uvádí své filmy

Ute Aurandová, která bude 28. května 2018 hostem Ponrepa, je nejvýznamnější německá filmařka své generace. Zároveň patří spolu s Angelou Schanelecovou, Valeskou Grisebachovou a Maren Adeovou ke čtveřici německých autorek, které nejvýrazněji ovlivnily umělecké směřování německého filmu po miléniu. Jak podstatné je zdůraznění „ženství“ v těchto úvodních dvou větách? V případě Ute Aurandové jde o věc zcela zásadní; feministický étos je východiskem jejího díla. Prochází její prací od prvopočátků až do současnosti. Od roku 1991 pracovala spolu s Marií Langovou (viz film **Motýl na podzim**) na badatelském projektu **Ženy dělají dějiny – studentky Německé filmové a televizní akademie za 25 let** (Frauen machen Geschichte – 25 Jahre Studentinnen an der dffb), jehož výsledky byly publikovány ve dvou svazcích. Od roku 1990 dávala jako kurátorka filmového programu v berlínských kinech Arsenal a Babylon prostor výhradně ženám-autorkám z experimentální filmové scény. Ute Aurandová se narodila v roce 1957 ve Frankfurtu nad Mohanem, vyrůstala v Berlíně. V letech 1979 až 1985 studovala na **Německé filmové a televizní akademii**. Byla to doba, kdy nehranou, výtvarným uměním inspirovanou filmovou tvorbou v Západním Berlíně a ve Spolkové republice výrazně určovaly ženy. Během celé své tvůrčí dráhy byla činná i pedagogicky na filmových školách v Německu a ve Švýcarsku, v roce 2015 v dffb založila Bolex-dílnu. Od roku 1985 natáčí své vlastní 16mm filmy, její filmografie v současnosti čítá přes čtyřicet titulů. Většinou jde o velmi osobní esejistické filmy-deníky. Filmy Ute

Aurandové jsou promítány na festivalech a v galeriích po celém světě.

Projekce ve spolupráci s Artyčok.tv

Motýl na podzim / Der Schmetterling im Winter
Německo 2005 / 29 min. / 16mm

Maria Langová čte ze svého deníku, který si psala od roku 1991, potom co se odstěhovala na venkov pečovat o svou matku. V roce 2005 začala Ute Aurandová zaznamenávat Mariinu každodenní péči o její matku, které bylo tehdy již 96 let. Marie každé ráno otevřela okna, posadila matku do kolečkového křesla, umyla ji a oblékla. „Přítomnost filmařky je přítomněná v pohybech kamery a rytmickém střihu. Vstupujeme do intimního prostoru mezi matkou a dcerou skrze oči její blízké přítelkyně. Pociťujeme lásku mezi oběma ženami. Tiché obrazy vytvářejí příležitost pro účastné pozorování a uvědomění si diskrétní situace.“

Robert Beavers

Marii Langové, své bývalé spolustudentce z berlínské dffb, která v roce 2014 spáchala sebevraždu, připravila Ute Aurandová na podzim loňského roku v berlínském kině Zeughaus retrospektivu, zároveň uspořádala a vydala knihu **Maria Lang. Texte zum Film**.

Lisa 4
Německo 2017 / 5 min. / 16mm

„Portrét mé japonské přítelkyně Risy (Lisy) Tamaru, natočený v Berlíně a Jokohamě. Jde o šestý film ze série krátkých portrétů blízkých přítelkyň a dvou kmotřenek. Točit portréty mi dovoluje zdůrazňovat intimní chvíle a gesta vně narace a dokumentu.“

Ute Aurandová

Být zde / To be here
Německo 2013 / 38 min. / 16mm

Natočeno v Nové Anglii, ve státě New York, v New York City a na jihozápadě Spojených států.

Být zde je poslední část trilogie portrétů zemí. V roce 2005 vznikla **Indie**, natočená v Puně a v roce 2011 **Mladé borovice** v Japonsku.

„Oproti mnoha současným umělcům, kteří využívají pohyblivý obraz, pracuje Ute Aurandová v tradici a s prostředky 16mm filmu. Upřednostňuje ruční kameru, reagující na pohyby jejího těla a specifický způsob střihu, který dokáže být rytmicky dynamický, až kaleidoskopický, jindy citlivý a něžný. Její tvůrčí proces se může zdát samotářský, ale nikdy neexistuje jen pro sebe. Naopak, filmy Ute Aurandové se vyznačují odzbrojující otevřeností. Dokonce i když pracuje daleko od domova – v Japonsku (**Mladé borovice**) nebo v USA (**Být zde**), nikdy není pouhou turistkou. Je cestovatelkou a poutníkem. Možná, že osobně nezná studentky univerzity Mount Holyoke, které vystupují v **Být zde**, ale její empatie s nimi je hmatatelná a upřímná.“

Erika Balsomová

ÚTERÝ 29/05

17.30 **Gospodin G. v říši stínů**

↓
Mark Donskoj / **Foma Gordějev** / Foma Gordějev
SSSR 1959 / hrají: Sergej Lukjanov, Georgij Jepifancev, Pavel Tarasov / CZT / 92 min. / 35mm

Mark Donskoj se k tvorbě Maxima Gorkého vrátil znovu v roce 1954 adaptací povídky **Matka** a ještě o pět let později zfilmováním jeho románu **Foma Gordějev**. Spisovatel a filmař – oba dva kanoničtí představitelé umění socialistického realismu – se tak opět setkali díky sociálně psychologické předloze, zobrazující život bohatého kupce, jeho tápání a hledání pravdy, které končí v lidsky tragickém pochopení a z něho plynoucího stavu marnosti. Zvláště důležité se tentokrát stalo profesionální spojení Donského s kameramankou Margaritou Pilichinovou, často spolupracující s mladými režiséry s paradokumentárními sklony. Tady však autoři nečekaně prozrazují svoji poučenost dílem Orsona Wellese. Všimněme si například dlouhé monohvrstevnaté jízdy točícího se jeviště s tanečnicemi kankánu, na niž navazuje vhléd do sklepa, kde celou scénu uvádějí do pohybu muži. Nebo kontrastu pitky a pohřebního průvodu, detailů tváří, působivé atmosféry nábřeží, což vše dodává dílu existenciální rozměr.

20.00 Stéphane Audranová

Luis Buñuel s ní natočil **Nenápadný pávburžoazie**, Orson Welles **Druhou stranu větru**, mnoha mýty obestřené dílo, o němž v roce 2018 ještě častokrát uslyšíme. Stéphane Audranová ale jistě nezůstane v paměti citelů zapsána jako buñuelovská nebo wellesovská herečka, nýbrž jako múza Clauda Chabrola, neodmyslitelná **TVÁŘ** filmů tohoto francouzského klasika. V nejlepších z jejich 26 (!) společných filmů – v **Nevěrné ženě** (1968), **Řezníkovi** (1969), **Těsně před nocí** (1970) a v několika dalších – se hlavní hrdinka pokaždé jmenuje Hélène, díky čemuž se běžně mluví o filmech z „Helenina cyklu“. Odtud také vybíráme náš vzpomínkový film pro rozloučení s vábivě odtažitou chabrolovskou **femme bourgeoise**.

Claude Chabrol / **Řezník** / Le Boucher
Francie 1969 / hrají: Stéphane Audranová, Jean Yanne, Antonio Passalia / CZT / 85 min. / 35mm

Navzdory čtyřem vraždám je **Řezník** především milostným příběhem mezi ústředním „hrdinou“ a venkovskou učitelkou. Ocitáme se v izolovaném světě vesnice Trémolat v kraji Périgord, jehož obyvatelé hrají sami sebe, s výjimkou tří profesionálů v hlavních rolích. Do slunné idyly poklidného soužití malého uskupení lidí vpadne vražedná mánie stejně nečekaně jako kapky krve, odkapávající na svačtinový krajíc překvapeně školačky.

PÁTEK 01/06

17.30 **Jiří Krejčík 100**

↓
Jiří Krejčík / **Morálka paní Dulské**
ČSR 1958 / hrají: Zdeňka Baldová, Vladimír Ráž, Vlasta Fabianová, Jana Břejchová, Jiřina Šejbalová, Marie Tomášová, Miloš Nedbal, František Filipovský / 94 min. / 35mm

V roce 1958 se Jiří Krejčík vrátil po více než deseti letech k vyobrazení měšťanského světa 19. století, kterého tak zdařile dosáhl v **Týdnu v tichém domě**. Tentokrát je však jeho pohled mnohem nesmlouvavější a společenská kritika širavější. V adaptaci dramatu Gabriely Zapolské Krejčík útočí na zvyklosti, pohodlí a hamiznost jedné

středostavovské rodiny, aniž by sklouzli do příliš zjednodušujícího podání. Jeho postavy jsou – i zásluhou skvělých herců – natolik komplexní, že je nelze a priori odsoudit. V hlavní roli madam Dulské příběhu vládne nezaměnitelná Zdeňka Baldová, avšak přinejmenším stejnou pozornost si zaslouží Marie Tomášová, jejíž výkon v roli utlačované, přesto vnitřně silné služebné snese srovnání s Mari Töröcsikovou, která ve stejném roce vytvořila obdobnou postavu ve **Služce** Zoltána Fábriho. Na filmu se podílely přední osobnosti tehdejší české umělecké scény: kostýmy zvyrazňující jednotlivé charaktery postav navrhnul Kamil Lhoták a původní hru ve scénáři upravil dramaturg a spisovatel Jiří Fried.

21.00 Midnight Movies

↓
Jim Abrahams / **Žhavé výstřely 2 / Hot Shots! Part Deux**
USA 1993 / hrají: Charlie Sheen, Lloyd Bridges, Valeria Golinoová / CZT / 86 min. / 35mm / vstupné 100 CZK

Příprava na horké léto s hlavou ovázanou šátkem. Plněmu zdraví těšící se Charlie Sheen a vzpomínka na mediálně nejpopulárnějšího diktátora devadesátých let minulého století. Oba díly **Žhavých výstřelů** v hravé režii Jima Abrahamse, s Melem Brooksem pravděpodobně komerčně nejúspěšnějšího autora postmoderních filmových parodií.

PONDĚLÍ 04/06

20.00 Paralelní kino

↓
Petr Marek / **Nebýt dnešní**

Film z roku 2005 je založen na spolupráci s členy divadelního souboru Láhor soundsystem, s nímž s nímž Marek natočil i svůj následující film **Nic proti ničemu**. V **Nebýt dnešní** se vyhýbá žánrovým stereotypům, které zároveň pojmenovává a ironizuje. Po projekci bude mluvit o Láhor soundsystemu a o pedagogickém působení na FAMU.

STŘEDA 06/06

20.00 Festival České kořeny – 10 let

↓
Tomáš Kubák / **České kořeny v Lucembursku a Belgii**
ČR 2018 / 93 min. / HD / vstupné 90 CZK
česká premiéra / pod záštitou Dagmar Havlové

V pořadí již pátý dokument cyklu představuje několik pozoruhodných osobností Čechů, kteří emigrovali do Lucemburska nebo Belgie. Bez prostředků a jakéhokoli povědomí o fungování západního světa, ale zato s mnoha ideály sem přišli dávno předtím, než život zde začaly proměňovat instituce EU a Lucembursko či Belgie dosáhly dnešní prosperity. Jak se jim žilo v zemích zcela netypických pro českou vlnu emigrace po roce 1968? Co zde dokázali vytvořit, jaký vztah mají dnes k České republice? A jejich děti?

Premiéra se koná za osobní účasti několika z filmovaných osobností. Záštitu nad událostí převzali J. E. Gérard Philipps, velvyslanec Velkovodství lucemburského a J. E. Grégoire Vardakis. Projekce ve spolupráci se spolkem České kořeny. Více na: www.ceskekoreny.cz

ČTVRTEK 07/06

10.00 – 22.00 Festival České kořeny

– 10 let
↓
Příběhy o cestách za svobodou

Po každé projekci diskuse za účasti některé z filmovaných osobností. Časy jsou uvedené včetně diskuse.

10.00 České kořeny ve Švédsku

ČR 2009 / 90 min. / DVD / vstupné 60 CZK

První z cyklu dokumentů zpovídá formou jednotlivých propojených medailonků osm osobností, které odešly po roce 1968 do Švédska. Jaké tehdy Švédsko bylo, jak byli přijati a jak se uplatnili? Jak svůj odchod vidí dnes po letech? Co jim emigrace dala a vzala? Film je i malou cestopisnou zkratkou po místech, kde české rodiny žijí.

Významnou roli v dokumentu má i tematická hudba, stejně jako i v dalších dílech Českých kořenů.

13.30 České kořeny ve Švýcarsku

ČR 2011 / 90 min. / DVD / vstupné 60 CZK

Dalších osm medailonků bylo natočeno mezi Čechy v německojazyčné části Švýcarska, v údolí horního Rýna, v Basileji, Curychu, Luzernu i jejich okolí. Do Švýcarska odešlo po roce 1968 na 15 tisíc Čechoslováků. Jak v zemi pod Alpami prožili život, jaké příležitosti jim dala švýcarská demokracie? Žije stále český skauting ve Švýcarsku? Kromě švýcarského a českého folklóru ve filmu zazní také hudba Bohuslava Martinů.

15.30 České kořeny ve Vídni

ČR 2013 / 90 min. / HD / vstupné 60 CZK

Česká komunita ve Vídni je specifická. Potkávají se v ní potomci historicky usazených krajanů s těmi, kteří emigrovali po roce 1948, 1968 i v dalších dvaceti letech. A dnes už i s nově přichozími za prací a studiem po roce 1989. Film představuje kromě několika výrazných osobností z těchto okruhů i fenomén české školy a českého divadla ve Vídni, obojí s tradicí více než 130 let.

19.00 České kořeny ve Vancouveru

ČR 2016 / 2 × 80 min. / HD / vstupné 80 CZK

Čím se emigrace do Kanady a přizpůsobení se tamní společnosti liší od Evropy? Ve čtvrtém pokračování se pokusíme najít odpověď. Jak Češi v tomto nejvzdálenějším koutě Kanady žijí dnes, co dokázali, co našli a co ztratili? Fenomén politické emigrace se ve světě stále vrací a aktuální je i dnes. Hrdiny dokumentu jsou olympijská vítězka, spisovatel, majitelka českého knihkupectví, fyzik, bohemistka, divadelník, dcera prvorepublikového významného politika a další... Mnozí do Kanady emigrovali už po roce 1948.

Projekce ve spolupráci se spolkem České kořeny. Více na: www.ceskekoreny.cz

SOBOTA 09/06

19.00 Muzejní noc v Ponrepu

↓
Julian Rosefeldt / **Manifesto**
Austrálie – Německo 2016 / hraje: Cate Blanchettová / CZT / 95 min. / DCP

Manifesto čerpá z textů psaných futuristy, dadaisty, členy hnutí Fluxus, suprematisty, situacionisty, vyznavači hnutí Dogma 95 a příslušníky dalších uměleckých skupin a také z úvah jednotlivých umělců, architektů, tanečníků a filmařů. Režisér Rosefeldt sestříhal a znovu poskládal třináct koláží, které pojednávají o uměleckých manifestech a skrze objektivní kamery předávají myšlenky tvůrců, jako jsou Claes Oldenburg, Yvonne Rainerová, Kazimir Malevič, André Breton, Sturtevant, Sol LeWitt, Jim Jarmusch a další.

Filmy Jana Kříženeckého

Pásmo krátkých dokumentárních snímků, aktualit a hraných skečů průkopníka českého filmu Jana Kříženeckého přibližuje úplně počátky domácí kinematografie mezi lety 1898 až 1908. Kolekce „oživených obrazů“, jak uváděl dobový reklamní slogan, zahrnuje veškerou dochovanou domácí produkci uvedeného období a dokumentuje nejen dobové atrakce, zajímavosti a významné události, ale také úplně počátky české hrané tvorby na příkladu tří jednozáběrových groteskních snímků s kabaretiérem Josefem Švábem-Malostranským v hlavní roli.

Kromě nesporné dokumentární hodnoty poskytuje kolekce dochovaných snímků Jana Kříženeckého také povědomí o samých počátcích a vývoji vyjadřovacích prostředků filmu na přelomu 19. a 20. století. A to i přesto, že rané Kříženeckého snímky, pořízené kamerou, zakoupenou od Lumiérových firmy, vznikly bez vážnějších ambicí, pouze jako atrakce ku příležitosti Výstavy architektury a inženýrství v Praze roku 1898 a nestaly se základem systematické filmové výroby v českých zemích.

STŘEDA 13/06

20.00 Karel Kachyňa / **Kočár do Vídně**
ČSR 1966 / hraji: Iva Janžurová,
Jaromír Hanzlík, Luděk Munzar /
73 min. / 35mm

Venkovanka, které nacisti zabili muže, je dvěma německými vojenskými zběhy přinucena vézt je do Vídně. **Kočár do Vídně** je kultivovanou studii lidské psychy v nejextrémnější situaci, tragédie antických rozměrů, natočená režisérem, s naprostou jistotou vládnoucím všemi formálními prostředky, které má pro umocnění dramatu k dispozici.

ÚTERÝ 19/06

20.00 Claude Goretta / **Smrt Maria Ricciho** / La mort de Mario Ricci
Švýcarsko – Francie – SRN
1983 / hraji: Gian Maria Volontè,
Magali Noëllová, Heinz Bennet,
Lucas Belvaux / CZT / 95 min. / 35mm
„Není třeba dělat politické filmy, je třeba dělat filmy politicky.“
Jean-Luc Godard

Politicky korektně smýšlející vědec zabývající se problematikou hladu v rozvojových zemích jednoho dne přestane aktivisticky obesílat odpovědné orgány a úřady a rezignovaně se stáhne do jedné švýcarské vesnice. Žurnalista, který tam s ním chce vést rozhovor, si všimne, že v obci se dějí podivné věci. Případ nehody jednoho italského imigranta přesměruje žurnalistův zájem o globálních problémů a křivd k těm, které máme každý „na dosah ruky“. A od Odboje s velkým O k tomu úplně všednímu. Film bez tezovitosti, pozorný k drobným detailům i zdánlivě podružným dějovým liniím, osvěživý ve svém klidném, ale rozhodném odmítnutí kapitulantství.

STŘEDA 20/06

17.30 Joachim Kunert /
Rákosí / Das Schilfrohr
NDR 1974 / hraji: Walfriede
Schmittová, Klaus-Peter
Thiele / CZT / 84 min. / 35mm

Dům u jezera. Německo v předposledním roce hitlerismu. Zprvu apolitická „obyčejná“ žena a uprchlík. Aneb: smrtelné nebezpečí

jako impuls pro nalezení síly k novému začátku. Román Anny Seghersové s příznačným názvem **Síla slabých** (1965) zfilmoval v roce 1974 Joachim Kunert bez ideologického nebo moralizátorského balastu. První uvedení v Ponrepu.

ÚTERÝ 26/06

17.30 **Cena Andreje Stankoviče 2017**
↓
Andrea Culková /
Vzrušení (H*ART ON)
ČR 2016 / 73 min. / HD

Hravý, provokativní a vizuálně sytý film o strastech moderního umělce. H*art on je slovní hříčkou spojení hard on – erekce, heart – srdce a art – umění. Věren názvu se divák filmu místy ocitá uprostřed křížové palby stříkajících nader a penisů. Časté sexuální motivy v tvorbě portrétovaných umělců však cíleně provokují k úvahám o povaze a významu současného umění.

20.00 **Cena Andreje Stankoviče 2017**
↓
Ondřej Vavrečka / **De Potentia Dei**
ČR 2016 / hraji: Karel Floss
aj. / hudba: Tomáš Vtípil, Paumanok,
Obec, Johann S. Bach, Antonio
Vivaldi, Ondřej Vavrečka / stříh:
Ondřej Vavrečka, Lucie Navrátilová,
Jana Vlčková / 66 min. / HD

Potentia dei je výraz, který je obtížné přeložit, ale je možné ho vyložit; něco podobného platí o filmové esejí Ondřeje Vavrečky, jejímž hlavním tématem jsou právě znaky, informace, jejich interpretace a tajemství. Kolážový styl filmu provokuje ostrými audiovizuálními kontrasty k zamyšlení.

STŘEDA 27/06

17.30 **Cena Andreje Stankoviče 2017**
↓
Adéla Komrží /
Český žurnál: Výchova k válce
ČR 2016 / 70 min. / HD

„Rozhodla jsem se poznat motivace lidí, kteří se ve jménu míru chystají na válku, a tak jsem začala natáčet kaleidoskopický obraz vzrůstajícího vojenského ducha,“

říká o svém autorském filmu jeho režisérka Adéla Komrží. Snímek sleduje, jak se do našeho prostředí čím dál více vrací vojenský duch. Pokusy obnovit brannou výchovu nebo povinnou vojenskou službu a celkově připravovat národ na příští velkou válku jde ruku v ruce se strachem společnosti z Rusů, muslimů nebo libovolných jiných „nepřátel“. Observační přelet nad kulometným hnízdem českého militarismu se stává groteskní i zneklidňující vojenskou přehlídkou. Lze ji chápat jako zprávu o tom, jak snadno se lidé nechají zmanipulovat médii k paranoii, ale i coby varování před možností, že se extremismus stane součástí školních osnov.

Jako předfilm uvedeme:

Květa Přibyllová / **Stopy, střepy, kořeny** / ČR 2016 / 24 min.

20.00 Večer Samozvanců

↓
Cena Andreje „Nikolaje“ Stankoviče za rok 2018

Skupina stoupenců kritických intencí Andreje Stankoviče – Samozvanci – letos již po šestnácté slavnostně vyhlásí letošního laureáta Ceny Andreje (Nikolaje) Stankoviče, od jehož úmrtí uplyne 12. července již sedmnáct let. Stankovičova cena navazuje na tradici Cen Samozvanců, udělovaných po tři roky básníkem a kritikem Andrejem Stankovičem mimořádnému, leč naší povětšinou konformní a zvlgarizovanou filmovou kritikou přehlíženému tvůrčímu počínu v oblasti kinematografie. V průběhu literárně-poetického a hudebního pásma zazní verše věnované Andreji Stankovičovi z úst českých básníků i hudebníků. Vzápětí bude autorovi vítězného filmu předána Cena Andreje „Nikolaje“ Stankoviče. Po skončení oficiální části večera bude promítnuta ukázka z oceněného filmu a pozveme vás na malé občerstvení.

ČTVRTEK 28/06

20.00 Fred Zinnemann / **V pravé poledne** / High Noon
USA 1952 / hraji: Gary Cooper,
Thomas Mitchell, Katy Juradoová,
Grace Kellyová / CZT / 79 min. / 35mm

Zápletkou legendárního westernu **V pravé poledne** je velmi jednoduchá – když se šerif obrátí na své spolubčany s žádostí o pomoc, neboť do městečka se vrací zločinec, jenž se zjevně bude mstít za své někdejší odsouzení, setkává se pouze s vyhýbavou či přímo zbabělou reakcí a hrozbě se tak musí postavit sám – přesto i v této své přímočarosti skrývá hned několik interpretačních možností. Jedna z dobových spekulací uváděla, že jde o podobenství na válku v Koreji. Producent filmu Stanley Kramer upřednostňoval verzi o nekomplikovaném příběhu města, které umírá, neboť není schopné se bránit.

PÁTEK 29/06

17.30 Phillip Noyce / **Úplné bezvětří** / Dead Calm
Austrálie 1988 / hraji: Nicole
Kidmanová, Sam Neill, Billy
Zane / CZT / 95 min. / 35mm

Thriller podle románu Charlese Williamse se odehrává v Tichém oceánu a téměř celý na jedné lodi. John a jeho žena Rae chtějí strávit nějaký čas sami, daleko od lidí. Avšak jejich samotou nečekaně naruší trosečník, kterého zachrání. První velká role pro Nicole Kidmanovou.

kino
národního
Ponrepo
filmového
archivu

Ponrepo
– kino Národního filmového archivu
Bartolomějská 11, 110 00 Praha 1

Pokladna

Po–So 16.00–20.15
Ne 14.00–20.15
T +420 778 522 708

Ve dnech, kdy se nepromítá, je pokladna uzavřena. Online předprodej vstupenek na www.gooout.cz.

www.nfa.cz
www.facebook.com/kinoponrepo
www.twitter.com/KinoPonrepo

Ponrepo – program a dramaturgie

Milan Klepik / milan.klepik@nfa.cz

Program a redakce

Václav Kofroň / vaclav.kofron@nfa.cz

Produkce a PR

David Havas / david.havas@nfa.cz

Projekce

Peter van Zaanen / peter.vanzaanen@nfa.cz

Petr Kalfus

Na programu spolupracovali

Jiří Horníček, Tomáš Hála, Milan Líčka,
Lenka Marxová, Jiří Holba, Jiří Novotný

Cykly Ponrepo dětem
a Kapitoly z dějin (filmu) připravili
Matěj Forejt, Ariana Horáčková

Fotografie Miloše Formana

Miloš Fikejz

Grafický design

Petr Babák, Jan Matoušek (Laboratoř)
www.laboratory.cz

Grafická úprava a sazba

Nick Carter

Tisk

Profi-tisk, s.r.o. (www.profitisk.cz)

Vydal

Národní filmový archiv
Malešická 12, 130 00 Praha 3
Česká republika
www.nfa.cz

duben 2018

změna programu vyhrazena

Vysvětlivky

CZT – české titulky
CZV – česká verze
SLT – slovenské titulky
EF – English Friendly

kino
národního
Ponrepo
filmového
archivu